

Notat 2004–27

Prisutjevning melk – kontroll for første halvår 2004

Nils Øyvind Bergset
Mads Svennerud

Tittel	Prisutjevning melk – kontroll for første halvår 2004
Forfattere	Nils Øyvind Bergset, Mads Svennerud
Prosjekt	Etterkontroll av PU første halvår 2004 (E051)
Utgiver	Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF)
Utgiversted	Oslo
Utgivelsesår	2004
Antall sider	67
ISBN	82-7077-594-0
ISSN	0805-9691
Emneord	melk, meierivarer, prisutjevning, markedsordning, melkepriser, meierikostnader

Litt om NILF

- Forskning og utredning angående landbrukspolitikk, matvaresektor og -marked, foretaksøkonomi, nærings- og bygdeutvikling.
- Utarbeider nærings- og foretaksøkonomisk dokumentasjon innen landbruket; dette omfatter bl.a. sekretariatsarbeidet for Budsjett-nemnda for jordbruket og de årlige driftsgranskingene i jord- og skogbruk.
- Utvikler hjelpemidler for driftsplanlegging og regnskapsføring.
- Finansieres av Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og gjennom oppdrag for offentlig og privat sektor.
- Hovedkontor i Oslo og distriktskontor i Bergen, Trondheim og Bodø.

Forord

Ved brev fra Statens landbruksforvaltning (SLF) datert 31.08.04 fikk Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) i oppdrag å forestå etterkontrollen av ordningen med prisutjevning i markedsordningen for melk for første halvår 2004.

Kontrollen av prisutjevningen har som formål å undersøke om markedsregulators faktiske (gjennomsnittlige) råvareverdiuttak er i samsvar med de forutsetninger som er satt i *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk*. For å ivareta dette formålet er det nødvendig å gjøre beregninger for hele varespekteret inndelt etter de respektive grupper i utjevningen. De aktuelle beregninger og vurderinger framgår av dette notatet.

For å kunne få informasjon om utviklingen i råvareverdi på enkelte sentrale produkter, har SLF bedt om at NILF utarbeider en detaljert kontroll som omfatter i alt 30 enkeltprodukter. Resultatene fra denne delen av kontrollen er, i henhold til SLFs mandat av 31.08.04, unntatt offentlighet. Disse beregningene er derfor tatt inn i et separat notat som er oversendt Statens landbruksforvaltning og Konkurransetilsynet.

Nils Øyvind Bergset har vært prosjektleder og har skrevet rapporten. Mads Svennerud har tilrettelagt datamaterialet og gjort beregninger. Anne Bente Ellevold har klargjort manuskriptet for trykking.

Oslo, desember 2004
Ivar Pettersen

Innhold

	Side
SAMMENDRAG	1
1 INNLEDNING.....	3
1.1 Mandat.....	3
1.2 Gjennomføring	5
2 METODE OG DATA	7
2.1 Forskrifter og retningslinjer	7
2.2 Formål og vareomfang	7
2.3 Noteringspris og satser i prisutjevningsordningen	9
2.4 Inntekter	10
2.4.1 Generelt.....	10
2.4.2 Valutainntekter i eksportgruppene.....	10
2.4.3 Prisnedskrivning og annen offentlig støtte til melkeprodukter.....	11
2.4.4 Inntekter fra biprodukter	12
2.5 Rabatter og ytelser.....	12
2.6 Kostnader	12
2.6.1 Generelt.....	12
2.6.2 Påslag og produsentytelser.....	13
2.6.3 Kapital.....	13
2.7 Melkebehov.....	13
2.8 Dataserier	14
3 RESULTATER.....	15
3.1 Oversikt over resultatene.....	15
3.2 Forbrukerpriser.....	17
3.3 Sure, smakstilsatte produkter, dagligvare – 1A.....	20
3.4 Ikke smakstilsatte produkter, dagligvare – 2A.....	21
3.5 Ikke smakstilsatte produkter, industri – 2B.....	22
3.6 Søte, smakstilsatte produkter, dagligvare – 3A.....	23
3.7 Ferske oster, dagligvare – 4A.....	24
3.8 Ferske oster, industri – 4B.....	25
3.9 Modna oster, dagligvare – 5A.....	26
3.10 Modna oster, industri – 5B.....	27
3.11 Modna oster, merkevareeksport – 5C	28
3.12 Tørrmelk, industri – 6B.....	29
3.13 Geitemelksprodukter, dagligvare – 7A	30
3.14 Geitemelksprodukter, industri – 7B	31
3.15 Geitemelksprodukter, merkevareeksport – 7C.....	32
3.16 Kremfløteprodukter, dagligvaremarkedet – B1	33
3.17 Smørprodukter, dagligvaremarkedet – B2	34
3.18 Smørprodukter, industrimarkedet – B3	36
3.19 Mysostprodukter, dagligvaremarkedet – B4	37
3.20 Mysostprodukter, industrimarkedet – B5	39
3.21 Kjernemelk, alle markeder – B6	39
LITTERATUR	41
VEDLEGG	43

Sammendrag

I brev av 31.08.04 fra SLF fikk NILF i oppgave å forstå etterkontrollen av ordningen med prisutjevning for melk for første halvår 2004. Markedsordningen for melk ble endret fra og med 01.01.04, og dette er den første etterkontrollen som gjøres etter endringen. Det innebærer også noen endringer i etterkontrollen.

Systemet med etterkontroll og etterregning er basert på *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk* av 12.12.03 gjeldende fra 01.01.04 og *Forskrift om sats for produksjonsfløte* av 12.12.03 gjeldende fra 01.01.04. Beregningene i etterkontrollen er gjennomført i henhold til *Retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk* fra SLF fastsatt 12.12.03 og på de prinsipper for etterkontroll som er utviklet gjennom NILFs foregående etterkontroller.

Den viktigste beregningstekniske endringen som har skjedd i forbindelse med innføringen av retningslinjene, er at verdien av fløte i gruppe 6B og tilført fløte i gruppe 1A og 3A er satt til den faktiske satsen som er benyttet for biproduktgruppe B1 og B3 i dette halvåret.

Kontrollen av prisutjevningen har som formål å undersøke om markedsregulators faktiske (gjennomsnittlige) råvareverdiuttak er i samsvar med de forutsetninger som er satt i *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk*. For å ivareta dette formålet er det nødvendig å gjøre beregninger for hele varespekteret inndelt etter de respektive grupper i utjevningen. SLF har vurdert plasseringen av flytende melkeprodukter med fettprosent over helmelk nærmere i forbindelse med denne etterkontrollen og har bestemt at alle melkeprodukter i gruppe 1A og 3A med fettprosent over helmelk flyttes til biproduktgruppe B1 i etterkontrollssammenheng. For å kunne få informasjon om utviklingen i råvareverdi på enkelte sentrale produkter, har SLF bedt om at NILF utarbeider en detaljert kontroll som omfatter i alt 30 enkeltprodukter.

Målprisen for melk ble fastsatt av jordbruksavtalepartene i forbindelse med endringene i markedsordningen for melk fra 01.01.04. Målprisen kombinert med avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen skal være utgangspunktet for markedsregulators prissetting i markedet og industriens faktiske råvarekostnader. For å kunne gjennomføre en etterkontroll for halvåret som forskriften foreskriver, har vi lagt sammen veid noteringspris og satsene for avgifter og tilskudd i de ulike gruppene. Med bakgrunn i disse råvarekostnadene er NILF bedt om å regne gjennomsnittlige faktiske råvareverdier for første halvår 2004.

Alle inntekter i form av salgspriser i de etterfølgende beregninger er hentet fra Tines interne pris- og salgsstatistikk. Denne statistikken inneholder ikke de faktiske inntektene når det gjelder eksportgruppene hvor oppgjøret gjøres i utenlandsk valuta. Tine benytter en fastkurs på de ulike valutaene i sine systemer slik at det som fremkommer som salgsinntekt i statistikkene er fakturert valutabeløp * fastkursen. Reelt avvik mellom beregnet fastkurs og faktisk kurs på betalingsstidspunktet vil fremkomme som agiotap/-gevinst i regnskapet.

Det er fire typer ordninger som gir støtte til melkeprodukter som omfattes av etterkontrollen: RÅK-/prisnedskrivingsstøtte til bearbejdede produkter, prisnedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien (smørølje), prisnedskrivning ved levering av skolemelk og prisnedskrivning kasein. Disse inntektene er med i beregningene.

Som tidligere bygger kontrollen på den faktiske føring av rabatter og ytelser i Tines regnskaper og øvrig dokumentasjon, herunder pris- og salgsstatistikk, ABC-kalkyler, samt separat dokumentasjon for «manuelle» rabatter. I denne etterkontrollen har rappor-

teringen fra Tine satt oss i stand til igjen å føre ”manuelle rabatter” som annen rabatt. Vil også minne om at cobranding nå føres som annen rabatt på inntektssiden. Kostnadene ved cobranding er nå fordelt ut på alle ostene som markedsføres på denne måten.

Kostnadsdata er hentet fra Tines produktkalkyler. I produktkalkylene er alle kostnader som i denne sammenheng er relevante, fordelt på hvert enkelt artikkelnummer etter ABC-prinsippet. I den nå foreliggende kontrollen for første halvår 2004 er det tatt utgangspunkt i de produktkalkylene som Tine anvender fra 01.07.04 og som har sin basis i regnskapstall for 2003. For direkte materialer som emballasje og smakstilsetning, er kostnadene basert på siste prisliste fra leverandørene og de er således ikke hentet fra regnskapet for 2003.

Fordelingen av kostnader knyttet til produksjon av osteråstoff er noe endret siden forrige sett av kalkyler. Kostnader er flyttet fra industriost og over på førsteklasses ost med bakgrunn i at det er større kostnader knyttet til å sortere ut førsteklasses ost. Totalt har dette gitt seg utslag i endrede kostnader på 2–5 øre per kilo ost. Tine opplyser at de har økt joint marketing kostnadene i 2004 og at dette er lagt inn i kalkylene. I forbindelse med endringen i markedsordningen ble kostnader knyttet til mellomfrakt flyttet til etter målprispunktet. Disse kostnadene, 7 øre per liter, er nå lagt inn i Tines kalkyler.

Selv om Tines produktkalkyler for alle praktiske formål er de eneste som kan anvendes med tanke på en kontroll av prisutjevningen, representerer de samtidig, som NILF tidligere har påpekt, også den største usikkerheten ved beregningene i denne rapporten.

Tidligere omfattet Tines produktkalkyler en post som het påslag med kostnader knyttet til deler av produsentytelser som for eksempel kontroll av leverandørmelk, produsentoppgjør og gårdstank. Det eneste elementet som er med i dette kalkylesettet er kostnader knyttet til drift av Tine Industri som en medlemsorganisasjon.

Kontrollen for første halvår 2004 er basert på produktkalkylene som gjelder fra 01.07.04. Tine har ikke gjort tilleggsnormering av kapitalkostnadene i disse kalkylene. Kapitalelementene i kalkylene er med andre ord de samme som er beskrevet i tidligere etterkontroller, men de er redusert på grunn av lav rente. Endringene i ordningen gav nye regler for satsfastsettelse i 2004, og SLF foretok ingen kapitalnormering i forbindelse med satsfastsettingen 01.01.04.

Tidligere presiserte forskriften om råvareverdiregning at en i etterkontrollen skulle basere seg på Tines omregningsfaktorer. Denne presiseringen er ikke tatt inn i Retningslinjene for beregning av råvareverdier, men med bakgrunn i praksisen fra tidligere har vi lagt Tines omregningsfaktorer til grunn. Omregningsfaktorene i Tine er satt opp ut fra et nytt grunnlag. Faktorene som benyttes i denne etterkontrollen er beregnet ut fra lokale forhold og bør dermed være i større samsvar med faktisk forbruk. For å kunne beregne verdi på de produktene som mottar tilskudd for fettverdien som smørprodukter (ulike produkter i gruppe 6B tørrmelk) må NILF basere seg på de offisielle faktorene som SLF bruker i melkeregnskapet.

NILF har innhentet data for enkelte meierivarer fra materialet som ligger til grunn for konsumprisindeksen (KPI) fra Statistisk sentralbyrå. I første halvår 2004 steg alle prisene med unntak for Norgeia.

Beregningene for første halvår 2004 viser at faktiske råvareverdier avviker med mer enn 5 % fra råvarekostnadene for 11 grupper. Kun 2 grupper er innenfor et avvik på 1 %, og dette er de to gruppene med størst volum. 5 grupper avviker negativt fra råvarekostnaden. I 13 grupper ligger den beregnede råvareverdien høyere enn råvarekostnaden.

1 Innledning

1.1 Mandat

I brev av 31.08.04 fra Statens landbruksforvaltning (SLF) fikk NILF i oppgave å forestå etterkontrollen av ordningen med prisutjevning for melk for første halvår 2004:

«Til grunn for etterkontrollen for 1. halvår 2004 ligger retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk fastsatt 12.12.03. For øvrig legges også de prinsipper for etterkontroll utviklet gjennom NILFs foregående etterkontroller til grunn for oppdraget så langt de passer.

Landbruksdepartementets regelverk som gjelder markedsordningen for melk ble endret f.o.m. 01.01.04, herunder også prisutjevningsforskriften. For den forestående etterkontrollen ber SLF om at NILF er spesielt oppmerksomme på følgende regelverk:

- *SLF har vedtatt to nye forskrifter pr. 12.12.03 gjeldende fra 01.01.04:*
 - *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk*
 - *Forskrift om sats for produksjonsfløte*
- *Samtidig ble to forskrifter vedtatt opphevet:*
 - *Forskrift 2.11.01 nr. 1249 – etterregningsforskriften*
 - *Forskrift 5.12.01 nr. 1395 – råvareverdiforskriften*
- *Retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk, fastsatt av SLF den 12.12.03*
- *Retningslinjer for normering av kapitalkostnader i prisutjevningsordningen for melk i etterregningene, fastsatt av SLF den 11.05.04*

Vi gjør oppmerksom på at kapitalnormering ihht. gjeldende retningslinjer vil bli foretatt av SLF. Når det gjelder hvordan hensynta godtgjørelse for reguleringska-

pasitet, vil SLF ta stilling til dette etter at etterkontrollen er utarbeidet. Vi ber videre NILF være oppmerksomme på følgende punkter:

- *Mozzarella-produktene er med virkning fra 01.01.04 flyttet fra produktgruppene for ferske oster til produktgruppene for modnede oster*
- *«Fløteblanding-til-iskrem»-produktene er med virkning fra 01.01.04 flyttet fra gruppen smørprodukter industri til gruppen tørrmelk industri*

Generelt er det ønskelig å få klarlagt årsakene til eventuelle store sprang i verdier i aktuelle grupper i forhold til tidligere perioder. NILF bes å omtale slike forhold i rapporten.

1. Etterkontroll av pris- og biproduktgrupper

SLF ber på denne bakgrunn NILF foreta en etterkontroll av beregnet gjennomsnittlig råvareverdi som TINE har oppnådd for de pris- og biproduktgruppene som er spesifisert i forskrift 12.12.03 om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk samt i retningslinjer for beregning av råvareverdier fastsatt 12.12.03.

På bakgrunn av materialet oversendt fra TINE til NILF vil SLF lage produktlistene gjeldende for etterkontrollen for 1. halvår 2004. Produktlistene (artikkelnummer og artikkeltekst) publiseres som vedlegg til rapporten.

2. Etterkontroll av enkeltprodukter

SLF ber videre NILF foreta en etterkontroll av visse utvalgte enkeltprodukter, jf. vedlagte liste. Resultatene fra etterkontrollen av enkeltprodukter skal unntas offentlighet i henhold til offentlighetsloven § 5a, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. NILF sender enkeltprodukt rapporten til både SLF og Konkurransetilsynet jf. gjeldende jordbruksavtale og St.prp.nr.66 om jordbruksoppgjøret 2004 pkt.7.9.3.

3. Noteringspris

I satsforskriften § 2 første ledd (1 %-vilkåret) og § 2 annet ledd (etterregningsoppgjøret) benyttes begrepet "noteringspris". Som noteringspris vil bli lagt til grunn halvårlig gjennomsnittlig veid noteringspris for TINE Råvare (dvs. alle aktører). Noteringsprisen vil bli beregnet ut fra all melk solgt fra TINE Råvare.

4. Betingelser

Frist for utredningsoppdraget settes til 1.november 2004.

SLF forutsetter at nødvendig relevant materiale er tilgjengelig fra TINEs side innen ultimo august 2004. Manuelle rabatter etc. oversendes fortløpende når det er tilstrekkelig kvalitetssikret fra TINE.

Utredningen skal skje innenfor en kostnadsramme på 2 månedesverk.

NILF plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger som i medhold av lov eller forskrift er underlagt taushetsplikt, og som NILF får kjennskap til i forbindelse med dette oppdraget.

Rapportering underveis og sluttrapportering vedrørende oppdraget skjer til SLF. Om NILF i arbeidet med etterkontrollen finner andre forhold som er re-

levante for etterkontrollen, ber vi om at dette tas med i utredningen. Om det viser seg nødvendig vil oppfølgingsoppdrag bli gitt underveis.»

1.2 Gjennomføring

NILF mottok materialet fra Tine 06.09.04. NILF har mottatt supplerende materiale frem til 09.12.04. Vi har hatt en dialog med Tine og SLF om flere momenter i notatet slik det vil fremgå.

Etter ønske fra SLF ble foreløpige beregningsresultatene sendt over 15.10.04. I etterkant av dette har SLF kjørt en egen prosess for å avklare hvordan en skulle behandle spørsmålet om kapitalnormering i dette notatet. Endelig beskjed om hvordan vi skulle løse dette kom i uke 47. I sluttfasen av prosjektet dukket også spørsmålet om hvordan en skal behandle fete yoghurtprodukter i gruppe 1A opp. En endelig avklaring av dette ble gitt 15.12.04. Notatet er av disse grunner forsinket i forhold til opprinnelig tidsplan. Vi viser til kapittel 2.6.3 og 2.7 hvor disse problemstillingene er presentert.

2 Metode og data

2.1 Forskrifter og retningslinjer

Markedsordningen for melk ble endret fra og med 01.01.04, og dette er den første etterkontrollen som gjøres etter endringen. Det innebærer også noen endringer i etterkontrollen, noe vi kommenterer underveis. Den viktigste endringen for prisutjevningsordningen er at en nå har gått bort fra å sette satser på bakgrunn av Tines prognoser. Satser for avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen fastsettes nå gjennom en forskrift fra SLF. Et annet sentralt element er at en viderefører etterkontrollen og etterregningen i 2004, men at en tar sikte på at disse fjernes fra og med 01.01.05.

Systemet med etterkontroll og etterregning er basert på *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk* av 12.12.03 gjeldende fra 01.01.04 og *Forskrift om sats for produksjonsfløte* av 12.12.03 gjeldende fra 01.01.04. Beregningene i etterkontrollen er gjennomført i henhold til *Retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk* fra SLF fastsatt 12.12.03 og på de prinsipper for etterkontroll som er utviklet gjennom NILFs foregående etterkontroller. Forskriftene og retningslinjene er trykt som vedlegg til denne rapporten.

Den viktigste beregningstekniske endringen som har skjedd i forbindelse med innføringen av retningslinjene er at verdien av fløte i gruppe 6B og tilført fløte i gruppe 1A og 3A er satt til den faktiske satsen som er benyttet for biproduktgruppe B1 og B3 i dette halvåret. Dette i motsetning til tidligere hvor en benyttet den beregnede råvareverdien for fløte i gruppe 1A, 3A og 6B.

2.2 Formal og vareomfang

Kontrollen av prisutjevningen har som formål å undersøke om markedsregulators faktiske (gjennomsnittlige) råvareverdiuttak er i samsvar med de forutsetninger som er satt i *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk*. For å ivareta dette formålet er det nødvendig å gjøre beregninger for hele varespekteret inndelt etter

de respektive grupper i utjevningen. Lister over hvilke produkter som skal være med i beregningene er gjennomgått av SLF i forbindelse med etterkontrollen. Endelig liste over de produktene som er med i denne etterkontrollen ligger som vedlegg til dette notatet. Totalt 724 produkter er med i beregningene for dette halvåret.

SLF har vurdert plasseringen av flytende melkeprodukter med fettprosent over helmelk nærmere i forbindelse med denne etterkontrollen og har bestemt at alle melkeprodukter i gruppe 1A og 3A med fettprosent over helmelk flyttes til biproduktgruppe B1 i etterkontrollsammenheng. Flytende melkeprodukter med fettprosent over helmelk behandles dermed likt i gruppene 1A, 2A og 3A i etterkontrollsammenheng. De nevnte produktene behandles også likt i månedsavregningene i prisutjevningsordningen, i prisgruppene 1A, 2A og 3A ut i fra omregningsfaktor for melk og i biproduktgruppe 1 ut i fra omregningsfaktor for fløte.

For å kunne få informasjon om utviklingen i råvareverdi på enkelte sentrale produkter, har SLF bedt om at NILF utarbeider en detaljert kontroll som omfatter i alt 30 enkeltprodukter. Beregninger for disse enkeltartiklene er unntatt offentlighet, og de er derfor oversendt SLF og Konkurransetilsynet i eget notat. Produktene det regnes på er:

Dagligvaremarkedet:

- Helmelk, 1 liter
- Lettmelk, 1 liter
- Skummetmelk, 1 liter
- Skummet kulturmilk, 1 liter
- Kulturmilk, 1 liter
- Kremfløte 38 %, 1/3 liter
- Lettrømme 3 dl
- Fruktiyoghurt, jordbær 175 ml
- Fruktiyoghurt, jordbær 4x125 gram
- Go'morgen yoghurt jordbær, 195 gram
- Kremost urte 28 %, beger
- Mozzarella, 5 kg
- Norvegia skorpefri F45, 1 kg
- Norvegia skorpefri F45, 1,2 kg økobit
- Norvegia skorpefri F45, 500 g (standardvekt)
- Norvegia skorpefri F45, under 600 g (veievare)
- Lettere Norvegia skorpefri under 600 g (veievare)
- Jarlsberg skorpefri F45, 500 g (standardvekt)
- Nøkkelost skorpefri F45, 1 kg
- Ekte geitost FG 33, 1 kg
- Fløtemysost F33, 1 kg
- Fløtemysost F33, 1/2 kg
- Gudbrandsdalsost G35, 1 kg
- Gudbrandsdalsost G35, 1/2 kg
- Normalsaltet smør, 1/2 kg.

Industriområdet:

- Skummetmelk på tank

- Jarlsberg F45 skorpefri, 10 kg
- Norvegia F45 skorpefri, 5 kg
- Skummetmelkpulver, 750 kg sekk
- Melkepulver 20 %, 750 kg sekk.

2.3 Noteringspris og satser i prisutjevningsordningen

Målprisen for melk ble fastsatt av jordbruksavtalepartene i forbindelse med endringene i markedsordningen for melk fra 01.01.04. Vi har gått fra et system med mange målpriser til et system med én målpris på all melk. Målprisen kombinert med avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen skal være utgangspunktet for markedsregulators prissetting i markedet og industriens faktiske råvarekostnader. Målprisen ble satt til kroner 3,75, men SLF påla markedsregulator å redusere noteringsprisen på melk i første halvår 2004 med 0,08 kroner/liter i forhold til hva de ellers ville satt den til.

Markedsregulator noterer markedsprisen ukentlig, og for første halvår 2004 er den veide noteringsprisen 366,606 øre. Vi har i våre beregninger lagt inn en noteringspris på kroner 3,666 med 3 desimaler.

I prisutjevningsordningen fastsetter SLF satser for avgift og tilskudd gjennom forskrift. For første halvår 2004 gjaldt satsene som ble fastsatt i *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk* av 12.12.03. I henhold til forskriften kan SLF halvårlig etterregne avgifter og tilskudd for meieriselskap som ikke er tilknyttet Tine BA:

- i prisgrupper hvor noteringsprisen korrigeret for fastsatte avgifter eller tilskudd er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid,
- i biproduktgrupper for fløte- og smørprodukter (1–3) hvor produksjonsfløteverdien fastsatt av Statens landbruksforvaltning korrigeret for fastsatte avgifter eller tilskudd er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid, og
- i biproduktgrupper for myseprodukter og kjernemelk (4–6) hvor fastsatte avgifter er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid.

For å kunne gjennomføre en etterkontroll for halvåret som forskriften foreskriver, har vi lagt sammen veid noteringspris og satsene for avgifter og tilskudd i de ulike gruppene. De forutsatte råvareverdiene, som vi kaller råvarekostnader, for første halvår 2004 framgår av tabellen nedenfor. Med bakgrunn i disse råvarekostnadene er NILF bedt om å regne gjennomsnittlige faktiske råvareverdier for første halvår 2004.

Tabell 2.1 Satser og ravarekostnader i prisutjevningen for melk første halvår 2004. Kroner per liter anvendt ravare

Produktgruppe	Satser for tilskudd og avgift	Ravarekostnader
1A Sure smakstilsatte produkter, dagligvare	2,015	5,681
2A Ikke smakstilsatte produkter, dagligvare	1,791	5,457
2B Ikke smakstilsatte produkter, industri	-0,845	2,821
3A Søte smakstilsatte produkter, dagligvare	0,025	3,691
4A Ferske oster, dagligvare	1,345	5,011
4B Ferske oster, industri	-0,725	2,941
5A Modna oster, dagligvare	-0,065	3,601
5B Modna oster, industri	-0,955	2,711
5C Modna oster, merkevareeksport	-1,225	2,441
6B Tørrmelk, industri	-0,935	2,731
7A Geitemelksprodukter, dagligvare	0,505	4,171
7B Geitemelksprodukter, industri	-0,925	2,741
7C Geitemelksprodukter, merkevareeksport	-1,225	2,441
B1 Kremfløteprodukter, dagligvare	11,935	28,660
B2 Smørprodukter, dagligvare	-7,305	9,420
B3 Smørprodukter, industri	-8,785	7,940
B4 Mysostprodukter, dagligvare	2,310	2,310
B5 Mysostprodukter, industri	1,520	1,520

2.4 Inntekter

2.4.1 Generelt

Alle inntekter i form av salgspriser i de etterfølgende beregninger er hentet fra Tines interne pris- og salgsstatistikk. Ut over pris- og salgsstatistikken til Tine er det også innhentet en del data for meierivarer i materialet som ligger til grunn for konsumprisindeksen (KPI) fra Statistisk sentralbyrå. Disse opplysningene er til en viss grad nyttet som et supplement ved vurderingen av enkeltartikler.

2.4.2 Valutainntekter i eksportgruppene

Tines pris- og salgsstatistikk inneholder ikke de faktiske inntektene når det gjelder eksportgruppene hvor oppgjøret gjøres i utenlandsk valuta. Tine benytter en fastkurs på de ulike valutaene i sine systemer slik at det som fremkommer som salgsinntekt i statistikene er fakturert valutabeløp * fastkursen.

Tine setter fastkursen for en måned av gangen basert på sist kjente kurs ved periodens start. Reelt avvik mellom beregnet fastkurs og faktisk kurs på betalingstidspunktet, vil fremkomme som agiotap/-gevinst i regnskapet. For første halvår 2004 hadde Tine en agiotap på fakturering av eksport på totalt kroner 1 664 368. Tapet er generert av all eksport, også av mysoster, reguleringsost og smør. I samråd med Tine har vi fordelt hele agiotapet på de to eksportgruppene som vi gjør beregninger for her (5C og 7C) basert på solgt kvantum i de to gruppene.

Tabell 2.2 Utviklingen i valutakurser. USD og Euro 1999–2003

	USD	Euro
1999 første halvår	7,73	8,42
1999 andre halvår	7,87	8,21
2000 første halvår	8,50	8,15
2000 andre halvår	9,10	8,07
2001 første halvår	9,03	8,11
2001 andre halvår	8,95	7,99
2002 første halvår	8,55	7,66
2002 andre halvår	7,42	7,36
2003 første halvår	7,03	7,76
2003 andre halvår	7,13	8,23
2004 første halvår	6,88	8,45

I følge Norges Bank var gjennomsnittlig dollarkurs i første halvår 2004 NOK 6,88 og gjennomsnittlig eurokurs NOK 8,45. Dollaren har dermed svekket seg noe mot norske kroner i forhold til forrige halvår, mens Euroen fortsetter å styrke seg. Den svake dollaren gir seg utslag i fortsatt lave inntekter for produktene som eksporteres i dollar. For produkter som eksporterer i Euro, slik som en god del av produktene i geitmelkgruppen, gir kursutviklingen et grunnlag for økte inntekter.

2.4.3 Prisedskrivning og annen offentlig støtte til melkeprodukter

Det er to typer ordninger som gir støtte til melkeprodukter som omfattes av etterkontrollen:

- RÅK-/Prisedskrivingsstøtte til bearbejdede produkter
- Prisedskrivning i markedsreguleringen

Fra og med 2002 er alle slike inntekter med i beregningene.

RÅK-støtte eller prisedskrivingsstøtte kan gis til produkter som omfattes av protokoll 3 i EØS-avtalen. For meierivarer er det svært få produkter som omfattes av denne ordningen. Totalt to produkter fikk i første halvår 2004 støtte. Det var Collett morsmelkerstatning og softismiks. Til sammen fikk Tine Norske Meierier kr 692 567 i prisedskrivning (RÅK) i denne perioden. CME-produktene inngår i gruppe 6B (Tørrmelk – industri), mens softismiks inngår i prisgruppe 2B (Ikke smaksatte produkter industri).

Markedsregulator kan motta prisedskrivning ved salg av melkefett til margarinindustrien (smørølje), skolemelk, melkeprodukter til fôr, geitemelk til fôr og kasein. Smørølje på tank fikk kroner 2 043 765 i støtte for første halvår 2004. Dette beløpet legges til eksisterende inntekter for smørølje i biproduktgruppe B3 (Smørprodukter - industri). Prisedskrivning for Tine BA ved levering av skolemelk i første halvår 2004 tilsvarer kroner 17 960 032 fordelt på 9 355 001 liter melk. Disse midlene tillegges inntektene for de aktuelle artikkelnumrene i prisgruppene 2A (Ikke smakstilsatte produkter dagligvare) og 3A (Søte smakstilsatte produkter dagligvare). I første halvår 2004 mottok også kasein prisedskrivning med til sammen kroner 3 963 722. Dette beløpet er lagt til i gruppe 6B (Tørrmelk industri).

Gjennom *Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter* er det nå åpnet for å utbetale kompensasjon for reguleringskapasitet hos markedsregulator. Dette vil påvirke inntektsbildet i etterkontrollen. SLF har imidlertid i vårt mandat slått fast at de vi ta stilling til hvordan en skal ta hensyn til godtgjøring for reguleringskapasitet etter at etterkontrollen er utarbeidet.

2.4.4 Inntekter fra biprodukter

Det er utarbeidet et eget diagram i *Retningslinjer for beregning av råvareverdier* for å beregne råvareverdier for prisgruppe 6B (Tørrmelk – industri) fordi en del av disse produktene også mottar biprodukttilskudd som smørprodukter. Beregningen av fettverdien i disse produktene gjøres derfor på en spesiell måte for å fange opp det forholdet at disse produktene avregnes to steder i melkeregnskapet.

2.5 Rabatter og ytelser

Som tidligere bygger kontrollen på den faktiske føring av rabatter og ytelser i Tines regnskaper og øvrig dokumentasjon, herunder pris- og salgsstatistikk, ABC-kalkyler, samt separat dokumentasjon for «manuelle» rabatter.

I forbindelse med forrige etterkontroll hadde Tine lagt om sine rutiner slik at det som tidligere ble registrert som annen rabatt da ble registrert direkte i pris- og salgsstatistikken. Disse rabattene ble nettoført i Tines statistikk, og de framkom derfor kun som lave brutto fakturert i våre beregninger. I denne etterkontrollen har rapporteringen fra Tine satt oss i stand til igjen å føre disse rabattformene som annen rabatt.

Vil også minne om at cobranding nå føres som annen rabatt på inntektssiden. NILF har i forbindelse med etterkontrollen mottatt oversikt over de regnskapsmessige kostnadene som er knyttet til cobranding. Kostnadene ved cobranding er nå fordelt ut på alle ostene som markedsføres på denne måten (Jarlsberg, Vellagret Norvegia, Cheddar og Mozzarella), og de er fordelt ut fra ostenes volum i de ulike gruppene (5A og 5B).

2.6 Kostnader

2.6.1 Generelt

Kostnadsdata er hentet fra Tines produktkalkyler. I produktkalkylene er alle kostnader som i denne sammenheng er relevante fordelt på hvert enkelt artikkelnummer etter ABC-prinsippet.¹ Tine etablerte ABC-kalkyler i 1999 basert på kostnadstall fra 1998. I den nå foreliggende kontrollen for første halvår 2004 er det tatt utgangspunkt i de produktkalkylene som Tine anvender fra 01.07.04 og som har sin basis i regnskapstall for 2003. For direkte materialer, som emballasje og smakstilsetning, er kostnadene basert på siste prisliste fra leverandørene, og de er således ikke hentet fra regnskapet for 2003.

Selv om Tines produktkalkyler for alle praktiske formål er de eneste som kan anvendes med tanke på en kontroll av prisutjevningen, representerer de samtidig, som NILF tidligere har påpekt, også den største usikkerheten ved beregningene i denne rapporten.

Vi vil her kommentere elementer som har blitt endret i Tines kalkyler siden forrige kalkylesett. Nye verktøy har ført til at Tines kalkyler er blitt mer ”produktspesifikke” i 2004 enn tidligere. Med dette menes at kostnadene knyttet til hvert produkt gir uttrykk for kostnadene på den produksjonslinje de er produsert ved. Tidligere var produksjonskostnadene samlet for alle tappelinjer i hele landet og kostnadene fordelt på alle produkter produsert på disse linjene. Dette gir seg imidlertid kun utslag i den konfidensielle kontrollen av enkeltprodukter da de totale kostnadene for gruppene er de samme.

¹ ABC = Activity-Based-Costing, som representerer en kostnadsnorm eller et gjennomsnitt. Hvilke kostnader og resultater meieriselskapene hver for seg og for ulike produkter deretter faktisk får, vil variere.

Fordelingen av kostnader knyttet til produksjon av osteråstoff er noe endret. Kostnader er flyttet fra industriost og over på førsteklasses ost med bakgrunn i at det er knyttet kostnader til å sortere ut førsteklasses ost. Totalt har dette gitt seg utslag i endrede kostnader på 2–5 øre per kilo av de ulike ostetyper.

Tine opplyser at de har økt joint marketing kostnadene i 2004 og at dette er lagt inn i kalkylene. I forbindelse med endringen i markedsordningen ble kostnader knyttet til mellomfrakt flyttet til etter målprispunktet (jf. Retningslinjene for beregning av råvareverdier punkt 2 j). Disse kostnadene, 7 øre per liter, er nå lagt inn i Tines kalkyler og øker kostnadene i alle prisgrupper med 7 øre per liter anvendt melk.

2.6.2 Paslag og produsentytelser

Tidligere omfattet Tines produktkalkyler en post som het påslag med kostnader knyttet til deler av produsentytelser som for eksempel kontroll av leverandørmelk, produsentoppgjør og gårdstank. Siden dette var kostnader som falt utenfor prisutjevningsordningen, ble de trukket ut fra det datamaterialet som i utgangspunktet ble oversendt.

I kalkylesettet til denne etterkontrollen er påslaget ikke med fordi disse kostnadene ligger i Tine Råvare. Det eneste elementet som er med i dette kalkylesettet er kostnader knyttet til drift av Tine Industri som en medlemsorganisasjon. I forbindelse med etableringen av Tine Råvare ble det bestemt at kostnadene til dette skulle fordeles med 60 % på Tine Industri og 40 % på Tine Råvare. Kostnaden til medlemsarbeid i Tine Industri er lagt inn med 2,6 øre per liter melk.

2.6.3 Kapital

Kontrollen for første halvår 2004 er basert på produktkalkylene som gjelder fra 01.07.04. Tine har ikke gjort tilleggsnormering av kapitalkostnadene i disse kalkylene. Kapitalelementene i kalkylene er med andre ord de samme som er beskrevet i tidligere etterkontroller, men de er redusert på grunn av lav rente. Tine opplyser at rentenivået i kalkylene nå er 3 % mot 8 % tidligere. Totalt har Tine lagt inn om lag 85 mill. kroner i kapitalkostnader i kalkylene.

Endringene i ordningen gav nye regler for satsfastsettelse i 2004, og SLF foretok ingen kapitalnormering i forbindelse med satsfastsettingen 01.01.04. Beregningene i denne etterkontrollen kan derfor kun sammenlignes med tidligere beregninger på nivået «verdi uten kapitalnormering». Alle sammenligninger med veid sats er gjort ut fra dette tallet.

I forbindelse med de siste etterkontrollene har enten Tine lagt inn egne prognoser på kapitalnormeringen eller SLF har lagt inn/godkjent dette. Ved denne etterkontrollen er det ikke foretatt en slik ekstra normering i forbindelse med de råvareverdiberegningene NILF gjør. SLF vil i forbindelse med en eventuell etterregning beregne normerte kapitalkostnader per gruppe. Det er aktuelt med tilleggsberegninger i grupper hvor en setter inn verdier fra andre grupper i beregningene etter at SLF har beregnet ferdig kapitalnormeringen for første halvår 2004. Om kapitalnormeringen i prisutjevningsordningen viser seg å være høyere enn Tines kapitalkostnader i kalkylene, er råvareverdiene i geitmelks- og biproduktgruppene for lave slik de nå foreligger.

2.7 Melkebehov

For å kunne beregne råvareverdier for grupper og enkeltprodukter av meierivarer er det nødvendig å kjenne forbruket av melk som går med til framstilling av de ulike produktene. Tidligere presiserte forskriften om råvareverdiberegning at en i etterkontrollen skulle basere seg på Tines omregningsfaktorer. Denne presiseringen er ikke tatt inn i

Retningslinjene for beregning av råvareverdier, men med bakgrunn i praksisen fra tidligere har vi lagt Tines omregningsfaktorer til grunn.

Omregningsfaktorene i Tine er imidlertid satt opp ut fra et nytt grunnlag. Tidligere benyttet en i etterkontrollen faktorer som var beregnet av Tines FoU-avdeling. Faktorene som benyttes i denne etterkontrollen er beregnet ut fra lokale forhold og bør dermed være i større samsvar med faktisk forbruk. Vi gjør og oppmerksom på at svinnet i Tine Råvare, som i følge Tine utgjør 0,2–0,3 %, er holdt utenfor disse faktorene.

For å kunne beregne verdi på de produktene som mottar tilskudd for fettverdien som smørprodukter (ulike produkter i gruppe 6B tørrmelk) med den særegne metoden for å komme fram til en verdi på biproduktet fløte, må NILF basere seg på de offisielle faktorene som SLF bruker i sin avregning.

2.8 Dataserier

Vi vil her knytte noen kommentarer til generelle forhold rundt dataseriene. NILF har nå beregnet råvareverdier i prisutjevningsordningen for flere år, og noen av dem er også revidert. I dette notatet er det hele tiden henvist til de siste og mest oppdaterte beregninger for de tidligere halvår som også er brukt i SLFs etterregninger. Dersom noe er uklart med disse beregningene, må en gå tilbake til det notatet hvor resultatene ble offentliggjort første gang for å finne eventuelle kommentarer.

Der det er brudd i dataserier på grunn av endringer i beregningsprinsipper og store endringer i produktsammensetningen, har vi markert dette med fotnoter og linjer gjennom tabellen. Dette er gjort for å signalisere tydeligere de stedene hvor tidsserien ikke er direkte sammenlignbar.

For andre halvår 2000 har vi gjort to sett beregninger, en med kostnadstall fra 1999 og en med kostnadstall fra 2000. I sin etterregning benyttet SLF resultatene med kostnadstall fra 2000, og alle resultater fra andre halvår 2000 er basert på regnskapstall for 2000 i dette notatet. Dette er i motsetning til kostnadstallene i beregningene for de andre halvårene som vil være basert på regnskapstall for året forut.

Linjen «Verdi - kroner per liter melk» er sammenlignbar mellom halvårene. Enkelte inntekter (tilskudd) vil i noen halvår ligge på linjen «inntekter», mens den andre halvår vil ligge på linjen «justering».

Kapitalnormeringen er også forskjellig i de ulike periodene og viser til den ekstra normering som er foretatt ut over det som ligger i kalkylene. SLFs normering fra etterregningsvedtakene er tatt inn til og med andre halvår 2002. Tines normering er grunnlag for resultatene i første halvår 2003. SLFs ekstra normering og Tines normering, som er akseptert av SLF, er tatt med for andre halvår 2003. For første halvår 2004 er det ikke foretatt noen kapitalnormering.

3 Resultater

3.1 Oversikt over resultatene

I dette kapitlet presenterer vi først en oppsummering av hovedresultatene, og forklarer generelt om faktorer som påvirker endringer i råvareverdier. Vi tar også inn noen tabeller som oppsummerer utviklingen materialet. Dette gjøres for å se nærmere på generelle utviklingstrekk i inntekter, kostnader og råvareverdier. Utover i kapitlet gjengir vi resultatene fra KPI-dataene til SSB før de detaljerte tabellene for de enkelte gruppene presenteres i egne avsnitt.

Resultatene av beregningene som grunnlag for kontroll av prisutjevningen for første halvår 2004, framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 3.1 Resultater første halvår 2004. Kroner per liter anvendt rastoff. Sammenlignet med råvarekostnad

Melk i/til produktgruppe	Råvare- kostnad, kroner	Beregnet verdi kroner	Avvik fra råvare- kostnad, kroner	Avvik fra råvare- kostnad, prosent
1A Sure smakstilsette produkter, dagligvare	5,681	6,06	0,37	6,6 %
2A Ikke smakstilsette produkter, dagligvare	5,457	5,47	0,01	0,2 %
2B Ikke smakstilsette produkter, industri	2,821	2,79	-0,03	-1,2 %
3A Søte smakstilsette produkter, dagligvare	3,691	3,93	0,24	6,5 %
4A Ferske oster, dagligvare	5,011	5,73	0,72	14,4 %
4B Ferske oster, industri	2,941	5,59	2,65	90,0 %
5A Modna oster, dagligvare	3,601	3,59	0,01	0,3 %
5B Modna oster, industri	2,711	2,84	0,14	5,0 %
5C Modna oster, merkevareeksport	2,441	2,26	-0,18	-7,5 %
6B Tørrmelk, industri	2,731	3,11	0,38	13,8 %
7A Geitemelksprodukter, dagligvare	4,171	4,02	-0,15	-3,7 %
7B Geitemelksprodukter, industri	2,741	3,11	0,37	13,5 %
7C Geitemelksprodukter, merkevareeksport	2,441	6,82	4,37	179,2 %
B1 Kremfløteprodukter, dagligvare	28,66	29,18	0,52	1,8 %
B2 Smørprodukter, dagligvare	9,42	9,14	-0,28	-3,0 %
B3 Smørprodukter, industri	7,94	6,80	-1,14	-14,3 %
B4 Mysostprodukter, dagligvare	2,31	2,43	0,12	5,3 %
B5 Mysostprodukter, industri	1,52	2,91	1,39	91,6 %

Beregningene for første halvår 2004 viser at faktiske råvareverdier avviker med mer enn 5 % fra råvarekostnadene for 11 grupper. Kun 2 grupper er innenfor et avvik på 1 %, og dette er de to gruppene med størst volum. 5 grupper avviker negativt fra råvarekostnaden. I 13 grupper ligger den beregnede råvareverdien høyere enn råvarekostnaden.

Generelt vil vi påpeke at det er fire faktorer som medvirker til endring av råvareverdier:

- **Inntekt.** Når prisene eller rabattene endres, endres inntektene i beregningene. I det aktuelle halvåret har ikke Tine endret sine listepriiser, men de kan ha endret rabattnivået slik at inntektene per produkt kan være forskjellig fra forrige halvår.
- **Kostnader.** Vi endrer som kjent kalkylesett når beregner første halvår. Den generelle trenden er at Tines totale kostnader øker, og disse blir fordelt ut på alle produktene. Det betyr at de fleste produktene får økte kostnader, men her kan det finnes unntak dersom for eksempel fordelingsnøklerne for kostnadene endres. I denne etterkontrollen benyttes det et nytt sett kostnadskalkyler, og kostnadsendring, både på produkt- og gruppenivå vil derfor være en viktig forklaringsfaktor.
- **Omregningsfaktorer.** Endringer i nivået på omregningsfaktorene for de enkelte produktene har utslag på våre beregninger. I denne etterkontrollen har en skiftet kilde for omregningsfaktorene, og det kan derfor være en viktig variabel i å forklare endringer i verdier i denne etterkontrollen.
- **Produktsammensetningen.** Blandingsforholdet av produkter i gruppene påvirker råvareverdiberegningene. En kan lettest spore dette dersom omregningsfaktoren endrer seg og en ikke har hatt skifte kilde for omregningsfaktorene. Dette vil alltid være en viktig variabel for å forklare endring i gruppene fra periode til periode.

Videre har vi tatt inn en tabell som summerer opp utviklingen av råvareverdien i de enkelte gruppene. Her sammenligner vi «verdi uten kapitalnormering» med forrige halvår. De grå feltene viser grupper hvor råvareverdien har gått ned i forhold til forrige halvår.

Tabell 3.2 Prosentvis utvikling i råvareverdi uten kapitalnormering fra forrige halvår

Marked	Produktgrupper							Fløte	Smør	Myse
	1	2	3	4	5	6	7			
Dagligvare	-6,6 ¹⁾	-5,2	+1,5	+39 ¹⁾	-9,5		-1,0	+0,2 ¹⁾	+0,7	-6,7
Industri		-14,8		+96 ¹⁾	-2,6	+5,5 ¹⁾	-13,7		-3,0 ¹⁾	+115
Merkevare					+5,6		+118			

1) Ikke direkte sammenlignbar med forrige halvår på grunn av endring av produktsammensetningen i gruppen

Vi ser at det er like mange grupper som har en negativ som positiv utvikling i råvareverdien. Vi finner også en rekke til dels ekstreme utslag for merkevareeksport og myse til industri. Disse utslagene kan forklares med helt spesielle forhold som beskrives nærmere senere.

Videre skal vi se på utviklingen i inntekter og kostnader. Vi har satt opp følgende matrise for å vise om disse beveger seg opp eller ned i forhold til forrige halvår.

Tabell 3.3 Endring i netto pris og produksjonskostnader fra forrige halvår¹⁾

Produksjonskostnader	Netto pris		
		Opp	Ned
	Opp Ned	2A, 2B, 5C, B4 B5	5A, 7A, B2 3A, 5B

1) Vi har her ikke tatt inn grupper som ikke er direkte sammenlignbare med forrige halvår pga. endringer i produktsammensetningen i gruppen

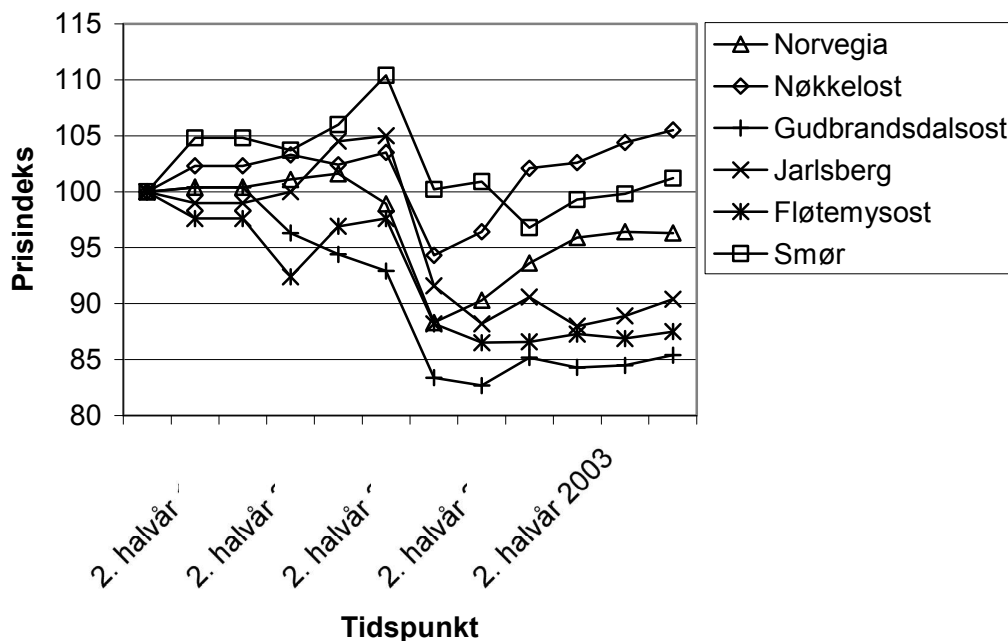
Vi ser at produksjonskostnadene går opp i de fleste gruppene, noe som er rimelig ut fra at vi har tatt i bruk et nytt kalkylesett. For 4 grupper går både inntekter og kostnader opp. For 2 grupper går både inntekter og kostnader ned, mens for 3 grupper går inntektene ned og kostnadene opp.

3.2 Forbrukerpriser

NILF har innhentet data for enkelte meierivarer fra materialet som ligger til grunn for konsumprisindeksen (KPI) fra Statistisk sentralbyrå. KPI er utviklet for å måle prisendring, og ikke først og fremst for å si noe om prisnivåer. Ved omlegging av KPI fra 1998 ble det etablert et nytt utgangsnivå (prisinivå) der nåværende indekser bygger på 1998 = 100. Disse prisene ligger lenger ut i verdikjeden enn våre beregninger og kan derfor ikke brukes til å si noe sikkert om prisutviklingen i vårt materiale.

Prisnivåer og utvikling for aktuelle varer framgår av figurene og tabellen under. Når et produkt ikke er presist definert i forhold til pakning eller størrelse, skal oppgavegiver for øvrig velge det produktet som har «størst omsetning». De angitte forbrukerprisene er inklusive moms.

Utviklingen i KPI på faste produkter

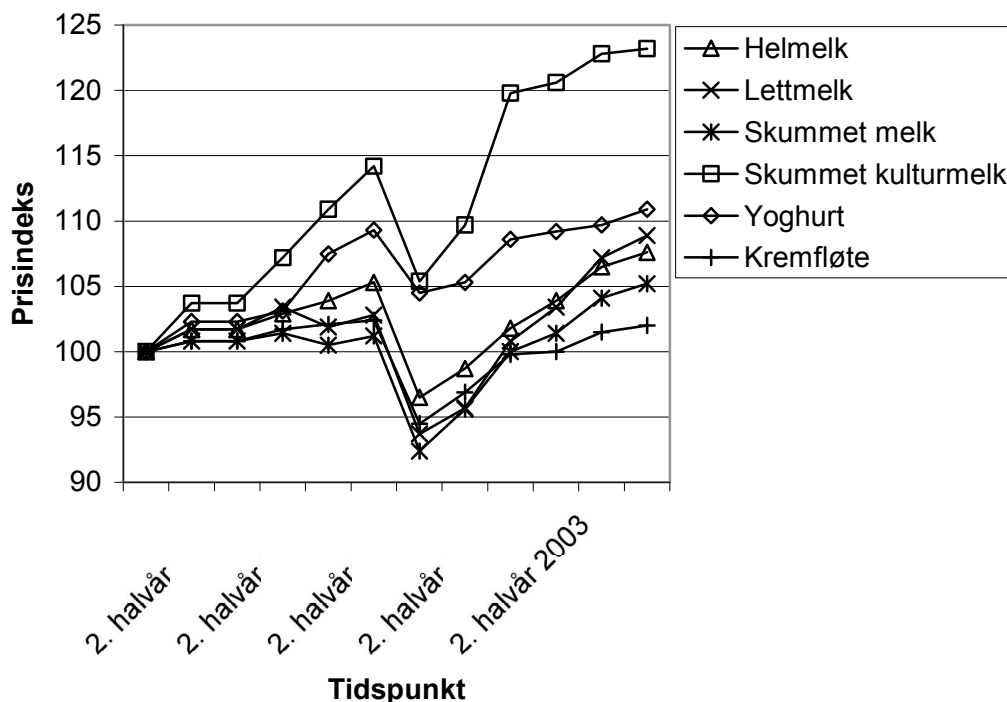
Figur 3.1 Utviklingen i KPI på faste produkter

Det generelle bildet som kan leses ut av Figur 3.1, er at forbrukerprisene for faste produkter, med unntak for de to brunostene og Norvegia, var økende i perioden fra 1998 til og med momsreformen 01.07.01. Momsen på matvarer ble da halvert til 12 %, og alle prisene gikk betydelig ned i andre halvår 2001 som en følge av reformen.

I perioden etter momsreformen har indeksen for smør, Jarlsberg og fløtemysost stabilisert seg på et lavere nivå. Gudbrandsdalsosten har over tid hatt en viss oppgang, mens Nøkkelost og Norvegia har en markert økning i pris.

For flytende produkter ser vi en noe annerledes tendens, jf. Figur 3.2. I perioden før momsreformen økte prisen for alle produkter, men Skummet kulturmilk og yoghurt økte mest. I perioden etter momsreformen har prisen for alle produkter fortsatt å øke markert, mens økningen er noe svakere for yoghurt.

Utviklingen i KPI på flytende produkter

Figur 3.2 Utviklingen i KPI på flytende produkter

De reelle tallene fra figurene over er gjengitt i tabell 3.4. I første halvår 2004 steg alle prisene med unntak for Norgeia.

Tabell 3.4 Forbrukerpriser for meierivarer. Priser i kroner pr liter/kg¹⁾. Indeks: 1998 = 100

	Pris		1. halvår		2. halvår		1. halvår		2. halvår		1. halvår	
	1988	1999	2000	2001	2001	2002	2002	2003	2003	2004	2004	Pris
Helmelk	9,87	101,7	103,4	105,3	96,5	98,7	101,8	103,9	106,5	107,6	10,62	
Lettmelk	9,06	101,7	102,7	102,8	93,7	95,7	100,8	103,4	107,2	108,9	9,87	
Skummet melk	8,76	100,8	101,0	101,2	92,4	95,6	100,0	101,4	104,1	105,2	9,22	
Skummet kulturmilk	9,02	103,7	109,1	114,2	105,4	109,7	119,8	120,6	122,8	123,2	11,11	
Yoghurt - 175 ml	4,62	102,3	105,3	109,3	104,5	105,3	108,6	109,2	109,7	110,9	5,12	
Kremfløte 38 % - 1/3 l.	14,10	100,8	101,9	102,4	94,5	96,9	99,8	100,0	101,5	102,0	14,39	
Norgeia	76,70	100,4	101,4	98,9	88,3	90,3	93,6	95,9	96,4	96,3	73,82	
Nøkkelost	78,46	102,3	102,9	103,5	94,3	96,4	102,1	102,6	104,4	105,5	82,76	
Gudbrandsdalsost	66,52	100,4	95,4	92,9	83,4	82,7	85,2	84,3	84,5	85,4	56,80	
Jarlsberg	81,69	99,0	102,3	105,0	91,6	88,2	90,6	88,0	88,9	90,4	73,82	
Fløtemysost	67,20	97,6	94,7	97,6	88,2	86,5	86,6	87,3	86,9	87,5	58,77	
Smør, normals. - 1/2 kg	17,95	104,8	104,9	110,4	100,2	100,9	96,8	99,3	99,8	101,2	18,17	

1) Indekser for halvår er beregnet av NILF med utgangspunkt i måneddata. MVA-satsene var 23 % i andre halvår 2000, 24 % i første halvår 2001 og 12 % fra og med andre halvår 2001

Kilde: Statistisk sentralbyrå

3.3 Sure, smakstilsatte produkter, dagligvare – 1A

Gruppen har en solgt produktmengde på 16,8 mill. liter (14,9 mill. liter råvare) i første halvår 2004 og omfatter 64 artikler.

Tabell 3.5 1A Sure, smakstilsatte produkter – dagligvare. Kroner per liter

	Andre halvår 2000 ¹⁾	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004 ²⁾
Brutto fakturert	18,34	19,19	19,21	19,45	20,18	21,39	21,57	20,58
- Fakturert rabatt	0,38	0,38	0,41	0,44	0,46	0,48	0,47	0,52
Netto pris	18,46	18,81	18,80	19,01	19,72	20,91	21,10	20,06
Inntekt biprodukter ³⁾	0,14	0,16	0,25	0,17	0,12	0,13	0,12	0,51
Sum inntekter	18,60	18,97	19,05	19,18	19,84	21,04	21,22	20,57
Kostnader, produksjon	13,72	14,10	14,19	15,01	14,90	15,47	15,58	15,18
Verdi rastoff	4,88	4,87	4,86	4,17	4,94	5,57	5,63	5,39
Omregningsfaktor, kumelk	0,873	0,874	0,883	0,876	0,872	0,868	0,869	0,890
Omregningsfaktor, kufløte	0,012	0,012	0,017	0,014	0,012	0,013	0,013	0,031
Verdi uten kapitalnormering	5,59	5,57	5,50	4,76	5,66	6,41	6,48	6,06
Kapitalnormering (SLF)	-0,12	-0,12	-0,10	-0,12	-0,13	-0,05	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	5,47	5,46	5,40	4,64	5,53	6,36	6,48	
Malpris	5,79	5,79	5,79	5,79	5,79	5,79	5,79	
Avvik fra malpris	-0,32	-0,33	-0,39	-1,15	-0,26	0,57	0,69	
Veid sats/ <i>ravarekostnad</i>				5,66	5,93	5,87	5,83	<i>5,68</i>
Avvik fra sats/ <i>ravarekostnad</i>				-1,02	-0,40	0,49	0,65	<i>-0,37</i>
Innsatt fløteverdi	24,63	24,63	28,40	27,72	28,53	28,20	29,13	28,66
Produktmengde (mill. liter)	16,0	17,3	17,0	18,6	18,1	19,6	18,6	16,8
Antall liter melk bak (mill. liter)	14,0	15,0	15,0	16,3	15,8	17,0	16,2	14,9
Antall artikler	82	81	92	89	84	86	93	64

1) Dette halvåret er beregnet etter metode 1 som er beskrevet i NILFs notat av 18.02.03

2) Fra og med dette halvåret er alle produkter som er fetere enn helmelk flyttet til biproduktgruppe B1.

3) Nettoberegning for henholdsvis overskudd av fløte og tilført fløte

Verdi uten kapitalnormering går ned med 42 øre til kroner 6,06 per liter anvendt melk. Dette er 37 øre over råvarekostnaden. De enkelte elementene i beregningen er noe endret etter at de fete yoghurtene er flyttet ut av gruppen. Både pris og kostnader har gått ned.

3.4 Ikke smakstilsatte produkter, dagligvare – 2A

Dette er en stor gruppe med en solgt produktmengde på 213,6 mill. liter (229,7 mill. liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen består av 49 ulike artikler.

Tabell 3.6 2A Ikke smakstilsatte produkter – dagligvare. Kroner per liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002 ¹⁾	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	6,74	6,76	6,68	6,85	7,30	7,30	7,44	7,47
- Fakturert rabatt	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto pris	6,73	6,75	6,68	6,85	7,30	7,30	7,44	7,47
Inntekt biprodukter	1,11 ²⁾	1,11 ²⁾	1,15	1,15	1,13	1,14	1,13	1,10
Sum inntekter	7,84	7,86	7,83	8,00	8,43	8,44	8,57	8,56
Kostnader, produksjon	1,96	1,99	1,92	2,16	2,15	2,32	2,31	2,68
Verdi rastoff	5,88	5,87	5,91	5,84	6,28	6,12	6,26	5,88
Omregningsfaktor, kumelk	1,088	1,089	1,101	1,086	1,086	1,086	1,086	1,075
Omregningsfaktor, kufløte	0,067	0,067	0,069	0,068	0,068	0,068	0,068	0,066
Verdi uten kapitalnormering	5,40	5,39	5,37	5,38	5,78	5,64	5,77	5,47
Kapitalnormering (SLF)	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05	-0,06	-0,02	0,00	
Justering andre tilskudd	0,07	0,06	0,08					
Verdi - kroner per liter melk	5,42	5,40	5,40	5,33	5,72	5,62	5,77	
Malpris	5,11	5,11	5,24	5,36	5,49	5,49	5,52	
Avvik fra malpris	0,31	0,29	0,16	-0,03	0,23	0,13	0,25	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				5,30	5,58	5,59	5,65	<i>5,46</i>
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				-0,03	0,14	0,03	0,12	<i>0,01</i>
Innsatt fløteverdi	24,63	24,63						
Produktmengde (mill. liter)	162,3	236,0	230,0	223,4	223,5	216,3	217,0	213,6
Antall liter melk bak (mill. liter)	176,6	262,0	253,0	242,7	242,7	234,9	235,6	229,7
Antall artikler	59	65	57	53	54	48	50	49

1) Fra og med dette halvåret tar beregningene hensyn til prisnedskrivning av skolemelk

2) Nettoberegning for henholdsvis overskudd av fløte og tilført fløte

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 5,47 kroner per liter anvendt melk og er dermed 5,2 % lavere enn forrige halvår. Inntektene øker svakt, mens det er en kraftig økning i kostnadene på 16 % fra forrige halvår. Råvareverdi uten kapitalnormering ligger nå 1 øre over råvarekostnaden.

3.5 Ikke smakstilsatte produkter, industri – 2B

Gruppen har en solgt produktmengde på 17,9 mill. liter (19,2 mill. liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen har til sammen 34 artikler. I beregningene er det ikke tatt hensyn til at produktet softismiks får biprodukttilskudd.

Tabell 3.7 2B Ikke smakstilsatte produkter – industri. Kroner per liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002 ¹⁾	Andre halvar 2002	Første halvar 2003 ²⁾	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	2,81	2,79	2,99	3,03	3,10	2,98	3,25	3,31
- Fakturert rabatt	0,07	0,06	0,07	0,04	0,04	0,04	0,05	0,04
Netto pris	2,74	2,73	2,91	2,99	3,06	2,94	3,21	3,26
Inntekt biprodukter	1,56	1,51	1,45	1,42	1,48	1,50	1,53	1,23
Sum inntekter	4,30	4,24	4,36	4,41	4,54	4,44	4,73	4,49
Kostnader, produksjon	0,87	0,89	1,00	1,15	1,08	1,03	1,17	1,49
Verdi rastoff	3,43	3,35	3,37	3,26	3,46	3,41	3,56	3,00
Omregningsfaktor, kumelk	1,113	1,11	1,117	1,099	1,103	1,104	1,089	1,075
Omregningsfaktor, kufløte	0,093	0,09	0,087	0,085	0,089	0,090	0,091	0,073
Verdi uten kapitalnormering	3,08	3,02	3,02	2,97	3,13	3,09	3,27	2,79
Kapitalnormering (SLF)	-0,05	-0,05	-0,04	-0,05	-0,05	-0,02	0,00	
Justering andre tilskudd	0,03	0,04	0,02					
Verdi - kroner per liter melk	3,06	3,02	3,00	2,92	3,08	3,07	3,27	
Malpris	2,93	2,93	2,93	2,93	2,93	2,93	2,93	
Avvik fra malpris	0,13	0,09	0,07	-0,01	0,15	0,14	0,34	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				2,95	3,06	2,97	3,07	2,82
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				-0,03	0,02	0,10	0,20	-0,03
Produktmengde (mill. liter)	15,6	15,0	15,9	17,1	16,0	15,7	15,1	17,9
Antall liter melk bak (mill. liter)	17,3	16,7	17,8	18,7	17,7	17,3	17,8	19,2
Antall artikler	18	21	25	26	29	32	33	34

1) Fra og med dette halvåret tar beregningene hensyn til RAK-tilskudd til softismiks/iskremblending

2) I første halvår 2003 er både kostnader og inntekter lavere enn de andre halvårene pga. spesielle forhold rundt fraktsatser

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 2,79 kroner per liter anvendt melk som er 48 øre lavere enn forrige halvår. Den kraftige nedgangen kan forklares med en økning i produksjonskostnadene på 27 % og en endring i produktsammensetningen. Andelen helmelksprodukter i gruppen har gått opp fra 13 til 20 %, mens andelen skummetmelkprodukter har gått ned fra 76 til 71 %. Omregningsfaktoren for kufløte gir derfor lavere inntekt av biproduktet. Råvareverdien uten kapitalnormering ligger nå 3 øre under satsen i prisutjevningsordningen.

3.6 Søte, smakstilsatte produkter, dagligvare – 3A

Dette er totalt sett en liten gruppe med en solgt produktmengde på knapt 8,2 mill. liter (8,6 mill. liter råvare) i første halvår 2004 fordelt på 16 ulike artikler.

Tabell 3.8 3A Søte, smakstilsatte produkter – dagligvare. Kroner per liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	13,76	13,56	13,98	13,88	14,57	14,17	14,28	14,12
- Fakturert rabatt	0,05	0,07	0,08	0,10	0,08	0,08	0,08	0,10
Netto pris	13,71	13,49	13,90	13,78	14,49	14,09	14,21	14,02
Inntekt biprodukter	1,32	1,32	1,30	1,28	1,29	1,29	1,30	1,18
Sum inntekter	15,03	14,81	15,20	15,06	15,78	15,38	15,51	15,20
Kostnader, produksjon	11,59	11,37	11,04	11,44	11,57	11,13	11,36	11,10
Verdi rastoff	3,44	3,44	4,16	3,62	4,21	4,25	4,15	4,10
Omregningsfaktor, kumelk	1,115	1,119	1,095	1,076	1,072	1,074	1,070	1,042
Omregningsfaktor, kufløte	0,079	0,079	0,078	0,076	0,077	0,077	0,078	0,070
Verdi uten kapitalnormering	3,09	3,07	3,80	3,36	3,93	3,96	3,87	3,93
Kapitalnormering (SLF)	-0,09	-0,09	-0,08	-0,09	-0,10	-0,04	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	3,00	2,99	3,72	3,27	3,83	3,92	3,87	
Malpris	3,52	3,52	3,55	3,62	3,80	3,80	3,80	
Avvik fra malpris	-0,52	-0,53	0,17	-0,35	0,03	0,12	0,07	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				3,71	3,74	3,78	3,93	<i>3,69</i>
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				-0,44	0,09	0,14	-0,06	<i>0,24</i>
Produktmengde (mill. liter)	5,4	5,7	6,6	6,9	7,6	7,2	8,0	8,2
Antall liter melk bak (mill. liter)	6,0	6,4	7,2	7,4	8,1	7,7	8,6	8,6
Antall artikler	15	17	17	17	17	14	18	16

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering for melk anvendt til disse produktene er for første halvår 2004 beregnet til 3,93 kroner per liter anvendt melk. Dette er 6 øre høyere enn i forrige halvår. Resultatet i gruppen ligger nå 24 øre høyere enn råvarekostnaden. Både inntektene og kostnadene er lavere enn forrige halvår. Omregningsfaktoren for både fløte og melk går noe ned med bakgrunn i skifte av kildegrunnlag for omregningsfaktorer. Det er ingen store endringer i produktsammensetningen i gruppen.

3.7 Ferske oster, dagligvare – 4A

Produktmengden er på om lag 1,7 mill. kg (6,8 mill. liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen består av 30 ulike artikler.

Tabell 3.9 4A Ferske oster – dagligvare. Kroner per kg/liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002 ¹⁾	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004 ²⁾
Brutto fakturert	51,76	50,26	51,04	47,18	49,15	47,87	47,41	48,83
- Fakturert rabatt	1,28	1,16	0,97	0,82	0,82	0,66	0,68	1,57
- Annen rabatt	1,01	1,02	1,04	0,87	0,57	0,61	0,84	0,33
Netto pris	49,47	48,08	49,03	45,49	47,76	46,60	45,88	46,92
Inntekt biprodukter	0,79	2,17	2,34	6,29	6,27	6,14	4,91	1,22
Sum inntekter	50,26	50,25	51,37	51,78	54,03	52,74	50,79	48,15
Kostnader, produksjon	24,53	23,48	23,77	21,73	20,24	21,03	20,59	25,34
Verdi rastoff	25,73	26,77	27,60	30,05	33,79	31,71	30,20	22,81
Omregningsfaktor, kumelk	5,832	6,23	5,942	8,30	8,396	8,014	7,328	3,980
Omregningsfaktor, kufløte	0,047	0,13	0,140	0,376	0,375	0,367	0,293	0,073
Verdi uten kapitalnormering	4,41	4,30	4,64	3,62	4,02	3,96	4,12	5,73
Kapitalnormering (SLF)	-0,06	-0,06	-0,05	-0,07	-0,07	-0,02	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	4,35	4,25	4,59	3,55	3,95	3,94	4,12	
Malpris	4,34	4,34	4,38	4,44	4,62	4,62	4,62	
Avvik fra malpris	0,01	-0,09	0,21	-0,89	-0,67	-0,68	-0,50	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				4,66	4,97	4,79	4,63	5,01
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				-1,11	-1,02	-0,85	-0,51	0,72
Produktmengde (mill. kg)	1,1	1,2	1,2	2,2	2,2	2,5	2,5	1,7
Antall liter melk bak (mill. liter)	6,4	7,5	7,0	18,0	18,8	19,8	18,2	6,8
Antall artikler	28	30	25	31	32	34	37	30

1) Fra og med dette halvåret inneholder beregningene rivoster og blandingsoster

2) Fra og med dette halvåret er Mozzarella flyttet ut av denne gruppen

I denne gruppen er det store endringer som følge av at Mozzarella er flyttet ut av denne gruppen og over i gruppe 5A. Antall liter melk bak denne gruppen er dermed kraftig redusert. Elementer som inntekter, kostnader og omregningsfaktorer er endret, og de er dermed ikke sammenlignbare med tidligere beregninger. Resultatet viser at råvareverdien uten kapitalnormering øker kraftig til kroner 5,73. Mozzarellaen har bidratt til å holde verdien i denne gruppen nede. Resultatet ligger nå 72 øre over råvarekostnaden.

3.8 Ferske oster, industri – 4B

Gruppen er totalt sett liten og har en solgt produktmengde på omlag 6 400 kg (38 000 liter råvare) i første halvår 2004. Det er 4 produkter i gruppen.

Tabell 3.10 4B Ferske oster – industri. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2001	Første halvår 2002 ¹⁾	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004 ²⁾
Brutto fakturert	39,48	39,93	41,61	41,67	41,31	72,26
- Fakturert rabatt	4,38	4,29	4,52	4,81	4,88	0,37
- Annen rabatt				1,46	3,22	5,99
Netto pris	35,10	35,64	37,09	35,40	33,21	65,90
Inntekt biprodukter	14,55	13,66	13,41	14,02	13,77	0,66
Sum inntekter	49,65	49,30	50,50	49,42	46,98	66,56
Kostnader, produksjon	16,14	15,79	15,33	11,53	10,99	32,92
Verdi rastoff	33,51	33,51	35,17	37,89	35,99	33,64
Omregningsfaktor, kumelk	13,001	12,502	12,429	12,685	12,605	6,019
Omregningsfaktor, kufløte	0,870	0,817	0,802	0,838	0,823	0,040
Verdi uten kapitalnormering	2,58	2,68	2,83	2,99	2,86	5,59
Kapitalnormering (SLF)	-0,03	-0,04	-0,04	-0,01	0,00	
Verdi - kroner per liter melk	2,55	2,64	2,79	2,98	2,85	
Malpris	2,87	2,87	2,85	2,85	2,85	
Avvik fra malpris	-0,32	-0,23	-0,06	0,13	0,00	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>		2,59	2,79	2,80	2,78	2,94
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>		0,05	-	0,18	0,07	2,65
Produktmengde (mill. kg)	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,007
Antall liter melk bak (mill. liter)	6,9	7,6	6,5	7,6	6,3	0,038
Antall artikler	9	13	13	14	10	4

1) Fra og med dette halvåret inneholder beregningene rivoster og blandingsoster

2) Fra og med dette halvåret er Mozzarella flyttet ut av denne gruppen

I denne gruppen er det også store endringer som følge av at Mozzarella er flyttet ut av denne gruppen og over i gruppe 5B. Antall liter melk bak denne gruppen er dermed kraftig redusert og elementer som inntekter, kostnader og omregningsfaktorer er endret. Resultatet viser at råvareverdien uten kapitalnormering øker kraftig til 5,59 kroner per liter anvendt melk. Mozzarellaen har bidratt til å holde verdien i denne gruppen nede.

3.9 Modna oster, dagligvare – 5A

Produktmengde i denne gruppen er på om lag 18,5 mill. kg (202,5 mill. liter råvare) i første halvår 2004. I beregningene inngår nå 154 ulike artikler.

Ved en feil ble produktene bestemorost og surost beregnet i denne gruppen i etterkontrollen for andre halvår 2003. I beregningen for første halvår 2004 er de beregnet i gruppe B4. Vi presenterer også nye beregninger for andre halvår 2003 her som viser at råvareverdien går ned med 1 øre fra de opprinnelige beregningene.

Tabell 3.11 5A Modna oster – dagligvare. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2000	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002 ¹⁾	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004
Brutto fakturert	52,91	52,91	53,97	54,22	58,51	58,35	59,53	59,32
- Fakturert rabatt	1,15	1,08	0,80	0,82	0,81	0,72	0,85	2,07
- Annen rabatt	0,80	0,94	1,42	1,37	1,77	1,58	1,23	1,17
Netto pris	50,96	50,89	51,75	52,03	55,93	56,04	57,45	56,08
Inntekt biprodukter	6,47	6,51	6,15	5,95	5,78	5,63	5,74	6,36
Sum inntekter	57,43	57,40	57,90	57,98	61,71	61,67	63,19	62,44
Kostnader, produksjon	19,34	18,63	19,20	20,17	20,23	20,65	21,23	22,89
Verdi rastoff	38,09	38,77	38,70	37,81	41,48	41,02	41,96	39,55
Omregningsfaktor, kumelk	10,99	11,01	10,900	10,69	10,692	10,539	10,593	10,944
Omregningsfaktor, kufløte	0,387	0,389	0,368	0,356	0,346	0,336	0,343	0,380
Verdi uten kapitalnormering	3,47	3,52	3,55	3,54	3,88	3,89	3,96	3,61
Kapitalnormering (SLF)	-0,11	-0,13	-0,12	-0,11	-0,12	-0,06	-0,01	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	3,36	3,40	3,43	3,43	3,76	3,83	3,95	
Malpris	3,50	3,50	3,54	3,61	3,74	3,74	3,74	
Avvik fra malpris	-0,14	-0,10	-0,11	-0,18	0,02	0,09	0,21	
Veid sats/råvarekostnad				3,52	3,72	3,73	3,71	3,60
Avvik fra sats/råvarekostnad				-0,09	0,04	0,10	0,24	0,01
Produktmengde (mill. kg)	17,4	16,5	16,1	16,4	16,6	16,0	17,7	18,5
Antall liter melk bak (mill. liter)	190,0	182,0	175,8	175,7	177,8	168,9	187,8	202,5
Antall artikler	133	142	130	115	118	123	153	154

1) Fra og med dette halvåret inneholder beregningene rivoster og blandingsoster

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering for første halvår 2004 er beregnet til kroner 3,61 per liter anvendt melk. Råvareverdien går dermed kraftig ned fra forrige halvår, og råvareverdien ligger nå kun 1 øre over råvarekostnaden. Dette skyldes en kraftig økning i produksjonskostnadene og en nedgang i netto pris. Nedgangen i pris skyldes blant annet at rabattelementet øker.

Vi ser ingen store endringer i gruppen i forhold til at Mozzarella har kommet inn i gruppen annet enn en volumøkning. Utslaget av å beregne Mozzarella i denne gruppen er kun 1 øre i råvareverdi.

3.10 Modna oster, industri – 5B

Gruppen har en solgt produktmengde på om lag 4,1 mill. kg (45,0 mill. liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen består av 85 ulike artikler.

Tabell 3.12 5B Modna oster – industri. Kroner per kg/liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002 ¹⁾	Andre halvar 2002	Første halvar 2003 ²⁾	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	45,13	44,97	44,85	44,62	48,36	45,26	48,01	46,41
- Fakturert rabatt	4,83	4,92	5,28	5,50	5,24	4,75	4,74	5,86
- Annen rabatt	0,77	0,89	0,55	0,37	0,90	1,27	1,69	1,55
Netto pris	39,53	39,16	39,02	38,75	42,22	39,24	41,58	38,99
Inntekt biprodukter	6,94	7,36	6,59	6,97	6,58	6,41	6,23	6,93
Sum inntekter	46,47	46,52	45,61	45,72	48,80	45,65	47,81	45,92
Kostnader, produksjon	15,54	16,12	16,45	15,56	15,26	14,52	15,38	14,48
Verdi rastoff	30,93	30,40	29,16	30,16	33,54	31,13	32,43	31,44
Omregningsfaktor, kumelk	11,358	11,45	11,058	11,307	11,191	11,032	11,128	11,042
Omregningsfaktor, kufløte	0,415	0,44	0,394	0,418	0,386	0,383	0,372	0,414
Verdi uten kapitalnormering	2,72	2,66	2,64	2,67	3,00	2,82	2,91	2,85
Kapitalnormering (SLF)	-0,10	-0,11	-0,10	-0,09	-0,10	0,05	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	2,62	2,56	2,54	2,58	2,90	2,77	2,91	
Malpris	2,87	2,87	2,87	2,87	2,85	2,85	2,85	
Avvik fra malpris	-0,25	-0,31	-0,33	-0,29	0,05	-0,08	0,06	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				2,55	2,70	2,84	2,80	2,71
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				0,03	0,25	-0,07	0,11	0,14
Produktmengde (mill. kg)	2,7	3,2	3,1	3,9	2,9	3,2	2,9	4,1
Antall liter melk bak (mill. liter)	30,6	37,0	34,7	44,6	32,4	35,7	31,9	45,0
Antall artikler	63	77	72	79	80	65	76	85

1) Fra og med dette halvåret inneholder beregningene rivoster og blandingsoster

2) Fra og med dette halvåret inneholder beregningene ost av E-kvalitet

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 2,85 kroner per liter anvendt melk og går dermed ned 6 øre fra forrige halvår. Råvareverdien ligger nå 14 øre over råvarekostnaden. Både inntekter og kostnader går ned, men inntektene går kraftigere ned slik at råvareverdien sett under ett går ned.

Heller ikke i denne gruppen ser en store konsekvenser av at Mozzarella nå beregnes i denne gruppen. Utslaget av dette er på råvareverdien er kun 2 øre.

3.11 Modna oster, merkevareeksport – 5C

Omsatt produktmengde i første halvår 2004 var på 6,0 mill. kg (69,2 mill. liter råvare). Gruppen utgjøres av til sammen 93 ulike artikler.

Tabell 3.13 5C Modna oster – merkevareeksport. Kroner per kg/liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	40,73	38,18	39,04	39,59	40,16	34,43	35,37	36,59
- Fakturert rabatt	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto pris	40,72	38,18	39,04	39,59	40,16	34,43	35,37	36,59
Inntekt biprodukter	8,98	9,10	8,42	9,56	8,77	8,48	8,38	8,55
Sum inntekter	49,70	47,28	47,46	49,15	48,93	42,91	43,75	45,14
Kostnader, produksjon	16,16	16,07	16,62	18,39	18,23	19,26	18,80	19,28
Verdi rastoff	33,54	31,21	30,84	30,76	30,70	23,65	24,95	25,86
Omregningsfaktor, kumelk	12,04	12,04	11,873	12,154	11,958	11,662	11,631	11,451
Omregningsfaktor, kufløte	0,537	0,544	0,504	0,571	0,525	0,507	0,501	0,511
Verdi uten kapitalnormering	2,79	2,59	2,60	2,53	2,57	2,03	2,14	2,26
Kapitalnormering (SLF)	-0,10	-0,11	-0,10	-0,10	-0,10	-0,05	-0,01	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	2,69	2,49	2,50	2,43	2,47	1,98	2,14	
Malpris	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	
Avvik fra malpris	0,14	-0,06	-0,05	-0,12	-0,08	-0,57	-0,41	
Veid sats/ <i>ravarekostnad</i>				2,52				2,44
Avvik fra sats/ <i>ravarekostnad</i>				-0,09				-0,18
Produktmengde (mill. kg)	5,0	6,0	4,9	5,2	5,3	5,2	6,2	6,0
Antall liter melk bak (mill. liter)	60,7	72,0	58,5	62,8	63,6	60,2	71,9	69,2
Antall artikler	70	72	64	65	76	73	76	93

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 2,26 kroner per liter anvendt melk, noe som er 18 øre lavere enn råvarekostnaden som har vært forutsatt i satsfastsettingen. I denne gruppen øker inntektene med over 3 % fra forrige halvår mens kostnadene øker med 2,5 %. Omregningsfaktoren er også lavere på grunn av ny kilde for disse. Utviklingen i valutakursene trekker inntektene i ulike retninger. Euroen trekker opp, mens dollaren trekker ned.

3.12 Tørrmelk, industri – 6B

Gruppen har en solgt produktmengde på vel 7,3 mill. kg (om lag 35,8 mill. liter råvare) i første halvår 2004 og består av 29 ulike artikler.

Tabell 3.14 6B Tørrmelk – industri. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2000	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002 ¹⁾	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004 ²⁾
Brutto fakturert	24,53	21,83	22,47	23,75	24,02	24,91	24,18	17,69
- Fakturert rabatt	0,43	0,52	0,47	0,45	0,52	0,51	0,47	1,09
Netto pris	24,10	21,31	22,00	23,30	23,50	24,40	23,71	16,60
Inntekt biprodukter ³⁾	20,96	14,70	16,54	20,10	16,32	17,73	15,86	5,03
Sum inntekter	45,06	36,01	38,54	43,40	39,82	42,14	39,56	21,63
Kostnader, produksjon	8,97	8,10	9,04	12,94	10,48	11,82	11,36	6,47
Verdi rastoff	36,09	27,91	29,50	30,46	29,34	30,32	28,20	15,16
Omregningsfaktor, kumelk	12,87	9,35	10,277	12,111	10,080	10,408	9,567	4,875
Omregningsfaktor, kufløte	1,16	0,77	0,906	1,110	0,878	0,975	0,857	0,084
Verdi uten kapitalnormering	2,80	2,99	2,87	2,52	2,91	2,91	2,95	3,11
Kapitalnormering (SLF)	-0,05	-0,05	-0,04	-0,05	-0,05	-0,02	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	2,75	2,95	2,83	2,47	2,86	2,89	2,95	
Malpris	2,98	2,98	2,98	2,98	2,98	2,98	2,98	
Avvik fra malpris	-0,18	-0,03	-0,15	-0,51	-0,12	-0,09	-0,03	
<i>Veid sats/råvarekostnad</i>				2,83	2,85	2,61	2,75	<i>2,73</i>
<i>Avvik fra sats/råvarekostnad</i>				-0,36	0,01	0,28	0,20	<i>0,38</i>
Innsatt fløteverdi	7,94	7,94	8,00	7,41	6,72	6,81	7,02	7,94
Produktmengde (mill. kg)	1,7	2,5	2,1	2,6	1,9	2,2	2,1	7,3
Antall liter melk bak (mill. liter)	22,2	24,0	21,5	31,6	19,0	22,2	20,2	35,8
Antall artikler	16	20	24	26	30	28	28	29

1) Fra og med dette halvåret er løpekaseinprodukter med i beregningene, og beregningene tar hensyn til RAK-tilskudd til CME

2) Fra og med dette halvåret er fløteblanding med i beregningene

3) Nettoberegning for henholdsvis overskudd av fløte og tilført fløte

Vi gjør oppmerksom på at fløteblanding har blitt flyttet fra smørgruppen til denne gruppen. Dette gjør at alle elementene i beregningen har endret seg kraftig siden sist og at de ikke er direkte sammenlignbare med tidligere halvår. Råvareverdien går også opp som en følge av dette. Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til kroner 3,11 for første halvår 2004. Fløteblandingen alene trekker resultatet opp med 24 øre, hvilket vil si at det ville vært en nedgang i råvareverdien i denne gruppen dersom ikke fløteblandingen hadde blitt flyttet.

3.13 Geitemelksprodukter, dagligvare – 7A

Gruppen har en solgt produktmengde på 430 100 kg/liter produkt (2,9 mill. liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen omfatter 17 ulike artikler.

Tabell 3.15 7A Geitemelksprodukter – dagligvare. Kroner per kg/liter

	Andre halvar 2000	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Brutto fakturert	55,03	53,86	53,04	54,66	55,88	56,71	59,11	58,35
- Fakturert rabatt	0,75	0,62	0,65	0,66	0,61	0,51	0,62	1,25
- Annen rabatt	0,50	0,38	0,66	0,83	0,63	0,63	0,76	0,53
Netto pris	53,78	52,86	51,73	53,17	54,64	55,34	57,73	56,57
Kostnader, produksjon	19,91	20,57	19,75	21,49	20,78	25,94	25,74	27,08
Kostnader, kufløte	1,59	2,01	1,55	2,08	1,81	2,00	1,65	1,97
Kostnader, kumelk	0,31	0,39	0,37	0,40	0,48	0,59	0,59	0,51
Sum kostnader	21,81	22,97	21,67	23,97	23,07	28,54	27,98	29,56
Verdi rastoff	31,97	29,89	30,06	29,20	31,57	27,00	29,75	27,02
Omregningsfaktor, geitmelk	7,39	6,93	7,18	6,815	7,122	6,662	7,33	6,722
Verdi uten kapitalnormering	4,33	4,31	4,19	4,28	4,43	4,05	4,06	4,02
Kapitalnormering (SLF)	-0,07	-0,07	-0,07	-0,07	-0,08	-0,04	0,00	
Justering forskningsavgift		0,01						
Verdi - kroner per liter melk	4,26	4,25	4,12	4,21	4,35	4,01	4,06	
Malpris	4,00	4,00	4,02	4,07	4,25	4,25	4,28	
Avvik fra malpris	0,26	0,25	0,10	0,14	0,10	-0,24	-0,22	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				4,08	4,42	4,41	4,32	4,17
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				0,13	-0,07	-0,40	-0,26	-0,15
Innsatt melkeverdi	3,47	3,52	3,55	3,54	3,82	3,83	3,96	3,59
Produktmengde (mill. kg/liter)	0,5	0,4	0,6	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4
Antall liter melk bak (mill. liter)	4,0	3,1	4,1	3,1	4,0	2,9	3,6	2,9
Antall artikler	12	14	14	16	15	16	18	17

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 4,02 kroner per liter anvendt råvare i første halvår. Dette er 4 øre lavere enn forrige halvår. Inntektene har gått noe ned, mens kostnadene har økt med over 5 %. Resultatet er likevel stabilt i forhold til forrige halvår fordi omregningsfaktoren er lavere. Dette skyldes en skjev sesongvis fordeling av geitostproduksjonen hvor andelen av produksjonen i gruppen er 11 prosentpoeng lavere i første halvår i forhold til forrige halvår.

3.14 Geitemelksprodukter, industri – 7B

Gruppen har en solgt produktmengde på 18 200 kg produkt (153 800 liter råvare) i første halvår 2004. Gruppen består av 3 produkter.

Tabell 3.16 7B Geitemelksprodukter – industri. Kroner per kg/liter

	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002	Andre halvår 2002 ¹⁾	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004
Verdi uten kapitalnormering	1,84	2,16	1,23	3,20	3,08	3,60	3,11
Kapitalnormering (SLF)	-0,08	-0,07	-0,08	-0,08	-0,01	0,00	
Justering forskningsavgift	0,01						
Verdi - kroner per liter melk	1,77	2,09	1,15	3,12	3,07	3,60	
Malpris	2,87	2,87	2,87	2,85	2,85	2,85	
Avvik fra malpris	-1,10	-0,78	-1,72	0,27	0,22	0,75	
<i>Veid sats/råvarekostnad</i>					2,89	3,03	<i>2,74</i>
<i>Avvik fra sats/råvarekostnad</i>					0,18	0,57	<i>0,37</i>
Innsatt melkeverdi	2,66	2,64					
Produktmengde (mill. kg/liter)		0,1	0,2	0,01	0,01	0,01	0,02
Antall liter melk bak (mill. liter)		0,8	1,3	0,11	0,08	0,06	0,15
Antall artikler				2	4	2	3

1) Fra og med dette halvåret inneholder gruppen kun produkter som er solgt innenlands i dagligvare og industrimarkedet. Produktet Frozen Curd er derfor tatt ut av beregningene fra og med dette halvåret

Råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 3,11 kroner per liter anvendt geitemelk. Råvareverdien går dermed kraftig ned, men grunnlaget for å uttale seg om gjennomsnittlig råvareverdi i gruppen er svakt på grunn av et særdeles lite volum i gruppen.

3.15 Geitemelksprodukter, merkevareeksport – 7C

I første halvår 2004 har gruppen en solgt produktmengde på 71 300 kg (om lag 271 100 liter råvare). Gruppen består av 8 produkter.

Tabell 3.17 7C Geitemelksprodukter – merkevareeksport. Kroner per kg/liter

	Første halvar 2001	Andre halvar 2001	Første halvar 2002	Andre halvar 2002	Første halvar 2003	Andre halvar 2003	Første halvar 2004
Verdi uten kapitalnormering	3,32	3,51	1,33	4,57	1,23	3,12	6,82
Kapitalnormering (SLF)	-0,08	-0,07	-0,08	-0,08	-0,05	0,00	
Justering forskningsavgift	0,01						
Verdi - kroner per liter melk	3,25	3,44	1,25	4,49	1,18	3,11	
Malpris	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	2,55	
Avvik fra malpris	0,70	0,89	-1,30	1,94	-1,37	0,56	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>					3,72	2,56	<i>2,44</i>
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>					-2,54	0,55	<i>4,37</i>
Produktmengde (mill. kg)		0,08	0,11	0,06	0,07	0,07	0,07
Antall liter melk bak (mill. liter)		0,31	0,40	0,27	0,29	0,25	0,27
Antall artikler				11	10	10	8

Råvareverdien uten kapitalnormering ligger skyhøyt over råvarekostnaden, og den har økt med over 3,70 kroner fra forrige halvår. Av underlagsmaterialet ser vi at dette skyldes en kraftig kostnadsnedgang kombinert med en svak økning av inntektene.

3.16 Kremfløteprodukter, dagligvaremarkedet – B1

Gruppen har en solgt produktmengde i første halvår 2004 på 20,8 mill. liter (13,9 mill. liter 38 % råvare). Gruppen består av til sammen 56 artikler.

Tabell 3.18 B1 Kremfløteprodukter– dagligvaremarkedet. Kroner per liter

	Andre halvår 2000	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004 ¹⁾
Brutto fakturert	31,17	31,48	31,40	31,41	32,46	32,59	33,23	32,25
- Fakturert rabatt	0,16	0,15	0,20	0,23	0,24	0,26	0,22	0,36
Netto pris	31,01	31,33	31,20	31,18	32,22	32,33	33,01	31,88
Kostnader, produksjon	6,37	6,53	7,14	7,98	8,02	8,40	8,28	10,60
Kostnader, kumelk	0,97	1,02	1,28	1,31	1,36	1,32	1,33	1,75
Sum kostnader	7,34	7,55	8,42	9,29	9,38	9,72	9,61	12,36
Verdi rastoff	23,67	23,78	22,78	21,89	22,84	22,62	23,39	19,53
Omregningsfaktor, kumelk	0,180	0,189	0,239	0,245	0,238	0,237	0,231	0,320
Omregningsfaktor, fløte	0,86	0,847	0,802	0,790	0,796	0,797	0,803	0,669
Verdi uten kapitalnormering	27,52	28,08	28,40	27,72	28,69	28,36	29,13	29,18
Kapitalnormering (SLF)	0,13	0,13	0,11	0,14	0,14	0,06	0,00	
Verdi - kroner per liter fløte	27,39	27,95	28,29	27,58	28,55	28,30	29,13	
Malpris	25,51	25,51	27,27	28,16	28,66	28,66	28,66	
Avvik fra malpris	1,88	2,44	1,02	-0,58	-0,11	-0,36	0,47	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>				27,90	28,68	28,28	28,99	<i>28,66</i>
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>				-0,32	-0,13	0,02	0,14	<i>0,52</i>
Innsatt melkeverdi	5,40	5,39	5,37	5,36	5,72	5,57	5,77	5,47
Produktmengde (mill. liter)	16,6	15,1	18,2	16,5	18,5	16,8	18,7	20,8
Antall liter fløte bak (mill. liter)	14,2	13,0	14,6	13,0	14,7	13,4	15,0	13,9
Antall artikler	26	25	31	36	34	33	35	56

1) Fra og med dette halvåret er også fete yoghurter som tidligere ble beregnet i gruppe 1A beregnet her.

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 29,18 kroner per liter anvendt råvare og dette er 5 øre høyere enn forrige halvår. Resultatet er 52 øre høyere enn råvarekostnaden. De enkelte parametrene i beregningen er endret fordi fete yoghurter er flyttet til denne gruppen.

3.17 Smørprodukter, dagligvaremarkedet – B2

Gruppen har en solgt produktmengde i første halvår 2004 på 5,2 mill. kg (9,8 mill. liter 38 % råvare). Beregningene omfatter til sammen 18 ulike artikler.

Tabell 3.19 B2 Smørprodukter – dagligvaremarkedet. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004
Brutto fakturert	28,86	29,93	30,42	30,91
- Fakturert rabatt	0,31	0,27	0,31	0,69
- Annen rabatt	0,34	0,12	0,32	0,55
Netto pris	28,21	29,54	29,78	29,67
Kostnader, produksjon	11,10	12,26	12,22	12,35
Kostnader, kumelk				0,01
Kostnader, totalt				12,36
Verdi rastoff	17,11	17,28	17,56	17,32
Omregningsfaktor, fløte	1,954	1,906	1,936	1,896
Verdi uten kapitalnormering	8,76	9,07	9,07	9,14
Kapitalnormering (SLF)	-0,18	-0,08	0,00	
Verdi - kroner per liter fløte	8,58	8,99	9,07	
Malpris	9,42	9,42	9,42	
Avvik fra malpris	-0,84	-0,43	-0,35	
Veid sats/ <i>ravarekostnad</i>	9,76	9,15	9,19	9,42
Avvik fra sats/ <i>ravarekostnad</i>	-1,18	-0,16	-0,12	-0,28
Produktmengde (mill. kg)	5,9	4,8	5,9	5,2
Antall liter fløte bak (mill. liter)	11,6	9,1	11,4	9,8
Antall artikler	16	16	16	18

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering er beregnet til 9,14 kroner per liter anvendt råvare. Dette resultatet er 7 øre høyere enn forrige halvår og 28 øre under råvarekostnaden. Inntektene går noe ned, kostnadene noe opp, men resultatet øker fordi omregningsfaktoren går ned. Det siste forholdet skyldes endringer i kilden for omregningsfaktorene.

Under gjengir vi beregningene fra perioden før andre halvår 2002 hvor en beregnet råvareverdier for fløte til smørprodukter i alle markeder.

Tabell 3.20 Fløte til smørprodukter – alle markeder. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2000 ¹⁾	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002 ²⁾
Brutto fakturert	18,90	17,50	19,65	17,62
- Fakturert rabatt	0,82	0,78	0,82	0,77
- Annen rabatt	0,27	0,09	0,10	0,20
Netto pris	17,81	16,63	18,73	16,65
Kostnader, produksjon	5,42	6,00	6,97	6,30
Kostnader, kumelk	2,15	2,55	2,17	2,85
Sum kostnader	7,57	8,55	9,14	9,15
Verdi rastoff	10,24	8,08	9,59	7,50
Omregningsfaktor, fløte	1,38	1,23	1,365	1,15
Verdi uten kapitalnormering	7,42	6,57	7,03	6,52
Kapitalnormering (SLF)	-0,16	-0,17	-0,16	-0,17
Justering andre tilskudd	0,31	0,20	0,19	
Verdi - kroner per liter fløte	7,57	6,60	7,06	6,35
Malpris	7,94	7,94	7,94	7,94
Avvik fra malpris	-0,37	-1,34	-0,88	-1,59
Veid sats				7,93
Avvik fra satsen				-1,58
Innsatt melkeverdi	3,08	3,02	3,02	2,97

1) Andre halvår 2000 er beregnet etter metode 1 som er beskrevet i NILFs notat av 18.02.03. De andre halvårene er beregnet etter metode 2. I tillegg er inntektssiden justert opp for RAK-tilskudd for produktet Cookie Base for andre halvår 2000

2) I dette halvåret tar beregningene hensyn til prisnedskrivning av smørølje på tank og rabatt på eksport av iskremprodukter

3.18 Smørprodukter, industrimarkedet – B3

Gruppen har en solgt produktmengde i første halvår 2004 på om lag 602 000 kg/liter (1,5 mill. liter 38 % råvare). Beregningene omfatter til sammen 14 ulike artikler.

Tabell 3.21 B3 Smørprodukter – industrimarkedet. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004 ¹⁾
Brutto fakturert	13,03	12,82	13,55	32,16
- Fakturert rabatt	1,13	1,03	1,11	5,94
- Annen rabatt	0,21	0,24	0,18	0,24
Netto pris	11,69	11,54	12,26	25,98
Kostnader, produksjon	2,77	2,86	2,95	8,65
Kostnader, kumelk	4,81	4,77	4,86	0,00
Sum kostnader	7,58	7,63	7,81	8,66
Verdi rastoff	4,11	3,91	4,45	17,32
Omregningsfaktor, fløte	0,606	0,568	0,634	2,546
Verdi uten kapitalnormering	6,79	6,88	7,02	6,80
Kapitalnormering (SLF)	-0,18	-0,08	0,00	
Verdi - kroner per liter fløte	6,61	6,80	7,02	
Malpris	7,94	7,94	7,94	
Avvik fra malpris	-1,33	-1,14	-0,92	
Veid sats/ <i>ravarekostnad</i>	7,97	8,13	7,33	7,94
Avvik fra sats/ <i>ravarekostnad</i>	-1,36	-1,33	-0,31	-1,14
Innsatt melkeverdi	3,09	3,05	3,27	2,79
Produktmengde (mill. kg)	5,8	8,0	5,3	0,6
Antall liter fløte bak (mill. liter)	3,5	4,5	3,4	1,5
Antall artikler	18	17	15	14

1) Fra og med dette halvåret et fløteblanding til iskrem flyttet til gruppe 6B

Volumet i denne gruppen er nå lite etter at fløteblandingen er flyttet herfra og over til gruppe 6B. Råvareverdien uten kapitalnormering faller med 22 øre til 6,80 kroner per liter anvendt råvare. Siden fløteblandingen er tatt ut, er det lite grunnlag for å sammenligne beregningen med tidligere år.

3.19 Mysostprodukter, dagligvaremarkedet – B4

Gruppen for mysost solgt i dagligvaremarkedet har en solgt produktmengde på 4,5 mill. kg (29,9 mill. liter myse) i første halvår 2004. Beregningene omfatter 37 ulike artikler.

Ved en feil ble produktene bestemorost og surost beregnet i gruppe 5A i etterkontrollen for andre halvår 2003. Vi presenterer derfor nye beregninger for andre halvår 2003 som imidlertid kun avviker med 1 øre i råvareverdi fra den opprinnelige beregningen.

Tabell 3.22 B4 Mysostprodukter – dagligvaremarkedet. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2000	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004
Brutto fakturert	47,44	47,33	47,45	47,56	49,12	48,94	50,03	51,22
- Fakturert rabatt	1,01	1,03	0,80	0,77	0,86	0,62	0,88	1,88
- Annen rabatt	1,15	0,99	1,19	1,26	0,91	0,95	0,37	0,43
Netto pris	45,28	45,31	45,48	45,53	47,35	47,37	48,78	48,91
Kostnader, produksjon	16,96	16,90	17,03	15,59	15,76	16,25	16,89	17,46
Kostnader, kufløte	8,41	8,20	8,04	7,92	7,96	7,94	8,03	9,27
Kostnader, kumelk	3,15	3,20	3,45	3,53	3,79	3,67	3,77	3,37
Kostnader, geitemelk	3,26	3,15	3,08	3,02	3,10	2,80	2,84	2,80
Sum kostnader	31,78	31,45	31,60	30,06	30,61	30,67	31,53	32,90
Verdi rastoff	13,50	13,86	13,88	15,47	16,74	16,71	17,25	16,01
Omregningsfaktor, myse	6,28	6,30	6,46	6,543	6,531	6,599	6,581	6,582
Verdi uten kapitalnormering	2,15	2,20	2,15	2,36	2,56	2,53	2,62	2,43
Kapitalnormering (SLF)					-0,07	-0,07	0,00	
Verdi - kroner per liter myse					2,49	2,46	2,62	
Malpris	2,88	2,88	2,48	2,31	2,31	2,31	2,31	
Avvik fra malpris	-0,73	-0,68	-0,33	0,05	0,18	0,15	0,31	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>					2,41	2,33	2,50	2,31
<i>Avvik fra sats/ravarekostnad</i>					0,08	0,13	0,12	0,12
Innsatt melkeverdi	3,47	3,52	3,55	3,54	3,82	3,83	3,96	3,59
Innsatt geitemelkverdi	4,33	4,31	4,19	4,28	4,38	4,00	4,06	4,02
Produktmengde (mill. kg)	4,8	4,6	4,9	4,6	4,7	4,7	4,7	4,5
Ant. liter myse bak (mill. liter)	30,0	29,0	31,4	30,0	30,4	30,8	30,7	29,9
Antall artikler	61	42	39	39	41	36	39	37

Gjennomsnittlig råvareverdi uten kapitalnormering ved salg til dagligvare i første halvår 2004 er beregnet til 2,43 kroner per liter anvendt myse. Dette er 19 øre lavere enn i forrige halvår og 12 øre høyere enn råvarekostnaden. Inntektene har økt svakt, mens produksjonskostnadene har økt med 3,4 %.

For sammenligningens skyld tar vi med resultatene fra de tidligere beregningene av myse til mysost for alle markeder. Disse beregningene ligger til grunn for etterregningene som er foretatt.

Tabell 3.23 Myse til mysost – alle markeder. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2000	Første halvår 2001	Andre halvår 2001	Første halvår 2002
Brutto fakturert	42,56	41,14	42,83	42,53
- Fakturert rabatt	0,84	0,79	0,65	0,61
- Annen rabatt	0,93	0,76	0,97	1,00
Netto pris	40,79	39,59	41,21	40,93
Kostnader, produksjon	15,81	15,46	15,90	14,52
Kostnader, kufløte	9,64	9,87	9,25	9,30
Kostnader, kumelk	2,60	2,51	2,85	2,84
Kostnader, geitemelk	2,75	2,65	2,68	2,46
Sum kostnader	30,80	30,49	30,68	29,12
Verdi rastoff	9,99	9,10	10,53	11,81
Omregningsfaktor, myse	6,30	6,37	6,51	6,575
Verdi uten kapitalnormering	1,59	1,43	1,62	1,80
Kapitalnormering (SLF)	-0,06	-0,06	-0,06	-0,06
Verdi - kroner per liter myse	1,53	1,37	1,56	1,74
Malpris	2,88	2,88	2,48	2,31
Avvik	-1,35	-1,51	-0,92	-0,57
Innsatt melkeverdi i ind.	2,72	2,66	2,64	2,66
Innsatt geitemelkverdi i ind.	2,72	1,84	2,16	1,23
Innsatt melkeverdi i eksp.	2,79	2,59	2,60	2,53
Innsatt geitemelkverdi i eksp.	2,79	4,08	4,23	1,33

3.20 Mysostprodukter, industrimarkedet – B5

Produktmengden er på 71 200 kg (601 100 liter myse) i første halvår 2004. Beregningene omfatter 6 ulike artikler.

Tabell 3.24 B5 Mysostprodukter – industrimarkedet. Kroner per kg/liter

	Andre halvår 2002	Første halvår 2003	Andre halvår 2003	Første halvår 2004
Brutto fakturert	35,51	38,90	39,75	38,03
- Fakturert rabatt	0,09	0,02	0,03	0,12
Netto pris	35,42	38,88	39,72	37,91
Kostnader, produksjon	11,70	15,57	15,57	9,86
Kostnader, kufløte	3,51	9,73	9,81	2,95
Kostnader, kumelk	0,49	1,48	1,54	0,32
Kostnader, geitemelk	1,16	3,72	4,47	0,19
Sum kostnader	16,86	30,50	31,39	13,33
Verdi rastoff	18,56	8,39	8,33	24,58
Omregningsfaktor, myse	7,976	6,218	6,187	8,445
Verdi uten kapitalnormering	2,33	1,35	1,35	2,91
Kapitalnormering (SLF)	-0,07	-0,07	0,00	
Verdi - kroner per liter myse	2,26	1,28	1,34	
Malpris	1,52	1,52	1,52	
Avvik fra malpris	0,74	-0,24	-0,18	
<i>Veid sats/ravarekostnad</i>		1,54		<i>1,52</i>
<i>Avvik/ravarekostnad</i>		-0,26		<i>1,39</i>
Innsatt melkeverdi	2,93	2,83	2,91	2,84
Innsatt geitemelkverdi	3,15	3,03	3,60	3,11
Produktmengde (mill. kg)	0,06	0,01	0,01	0,71
Antall liter myse bak (mill. liter)	0,50	0,07	0,07	0,60
Antall artikler	6	5	5	6

Råvareverdien i denne gruppen øker kraftig til 2,91 kroner per liter og ligger dermed 1,39 kroner over råvarekostnaden. Dette skyldes at det har blitt solgt karamellprim til industriformål, og at dette produktet utgjør en meget stor prosent av gruppen. Både inn-tekts- og kostnadselementer er kraftig endret på grunn av dette.

3.21 Kjernemelk, alle markeder – B6

Det er ikke gjort beregninger for kjernemelk som råvare.

Litteratur

- Bergset, Nils Øyvind (2004). *Prisutjevning melk – kontroll for andre halvår 2003*. NILF Notat No. 2004-11. Oslo: NILF
- Bergset, Nils Øyvind og Håvard Mjelde (2002a). *Prisutjevning melk – kontroll for 2. halvår 2001*. NILF Notat No. 2002-15. Oslo: NILF
- Bergset, Nils Øyvind og Håvard Mjelde (2002b). *Prisutjevning melk – kontroll for 1. halvår 2002*. NILF Notat No. 2002-34. Oslo: NILF
- Bergset, Nils Øyvind og Håvard Mjelde (2003). *Prisutjevning melk – kontroll for andre halvår 2002*. NILF Notat No. 2003-13. Oslo: NILF
- Bergset, Nils Øyvind og Gunn Vesterli (2003). *Prisutjevning melk – kontroll for første halvår 2003*. NILF Notat No. 2003-32. Oslo: NILF
- Bergset, Nils Øyvind, Leif Forsell og Håvard Mjelde (2002): *Ny markedsordning for melk – større konkurranse og like vilkår*. NILF-rapport 2002-5. Oslo: NILF
- Forsell, Leif og Håvard Mjelde (2001a): *Prisutjevning melk – kontroll for 2. halvår 2000*. NILF Notat No. 2001-21. Oslo: NILF
- Forsell, Leif og Håvard Mjelde (2001b): *Prisutjevning melk – kontroll for 1. halvår 2001*. NILF Notat No. 2001-22. Oslo: NILF
- Landbruksdepartementet (2003a): *Jordbruksavtale for perioden 01.07.2003–30.06.2004*.
- Landbruksdepartementet (2003b): *Forskrift om prisutjevningsordningen for melk av 04.12.03*.
- Statens landbruksforvaltning (2002): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for annet halvår 2000*. Brev av 11.12.02.
- Statens landbruksforvaltning (2003a): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for første halvår 2001*. Brev av 14.03.03
- Statens landbruksforvaltning (2003b): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for annet halvår 2001*. Brev av 28.03.03.
- Statens landbruksforvaltning (2003c): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for første halvår 2002*. Brev av 05.09.03
- Statens landbruksforvaltning (2003d): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for annet halvår 2002*. Brev av 17.10.03
- Statens landbruksforvaltning (2003e): *Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk av 12.12.03*
- Statens landbruksforvaltning (2003f): *Forskrift om sats for produksjonsfløte av 12.12.03*
- Statens landbruksforvaltning (2003g): *Retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk av 12.12.03*
- Statens landbruksforvaltning (2004a): *Retningslinjer for normering av kapitalkostnader i prisutjevningsordningen for melk i etterregningene fra og med første halvår 2004*. Brev av 11.05.04
- Statens landbruksforvaltning (2004b): *Mandat for etterkontroll for første halvår 2004*. Brev av 31.08.04.
- Statens landbruksforvaltning (2004c): *Vedtak om etterregning av avgifter og tilskudd i prisutjevningsordningen for melk for første halvår 2003*. Brev av 07.12.04
- Statistisk sentralbyrå (2003): *Indekstall for en del varer, med priser i 1998*. (www.ssb.no).
- Tine BA (2004a): *Materiale for etterkontroll 1. halvår 2004*. E-post av 06.09.04.

Vedlegg 1: Forskrift om prisutjevningsordningen for melk

Fastsatt av Landbruksdepartementet den 4. desember 2003 med hjemmel i lov av 10. juli 1936 nr 4 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §§ 6, 7, 8, 11 andre og tredje ledd, samt §§ 13 og 17, og etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

§ 1. Formål

Prisutjevningsordningen for melk har som formål å regulere prisdifferensieringen av melk som råvare til ulike anvendelser, og samtidig gi melkeprodusenter muligheter for å kunne realisere jordbruksavtalens målpriser på melk uavhengig av melkeanvendelse og lokalisering av produksjonen.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder melk av ku og geit, og biprodukter derav, som foredles i Norge og omsettes av meieriselskap. Forskriften gjelder også flytende melkeprodukter ut over et årlig kvantum på 10 000 liter melk når melken foredles og omsettes av primærprodusenten selv.

Forskriften gjelder likevel ikke melk som foredles av meieriselskap som foredler mindre enn 200 000 liter melk pr. år. Heller ikke gjelder den melk som har fritak fra overproduksjonsavgift i henhold til forskrift 24. juni 2003 nr. 777 om fritak fra overproduksjonsavgift ved lokal foredling av melk, med mindre melken er anvendt til foredling av flytende melkeprodukter utover et årlig kvantum på 20 000 liter melk.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) *Melk*: Flytende ku- og geitemelk, ubehandlet eller varmebehandlet (termisert eller pasteurisert).
- b) *Melkeprodukter*: Bearbeidede produkter av melk eller av biprodukter av melk.
- c) *Flytende melkeprodukter*: Alle melkeprodukter som plasseres i produktgruppene 1, 2 eller 3 eller i biproduktgruppe 1 i § 4, samt flytende produkter i produktgruppe 7.
- d) *Biprodukter*: Produksjonsfløte, myse og kjernemelk hvor kumelk er råvare.
- e) *Meieriselskap*: Andelslag, aksjeselskap, annet selskap eller annen juridisk enhet som kjøper eller på annen måte tar i mot melk, fløte eller myse til videre foredling eller produksjon av melkeprodukter.

§ 4. Utjevning mellom hovedmelkeanvendelser

For å utjevne mellom ulike anvendelser av melk, innplasserer Statens landbruksforvaltning melkeprodukter som omfattes av denne forskriften i følgende prisgrupper:

Markeder:	Produktgrupper:						
	1. Sure smakstilsette flytende melkeprod.	2. Ikke smakstilsette flytende melkeprod.	3. Søte smakstilsette flytende melkeprod.	4. Ferske oster unntatt mysoster	5. Modnede oster og mysoster	6. Tørrmelk og kasein	7. Geitemelkeprodukter
<i>A. Dagligvare:</i> Marked for innenlands og utenlands salg av melkeprodukter til detaljister, grossister, storhusholdningskunder, skoler, institusjoner og lignende, med unntak av salg som omfattes av merkevareeksportmarkedet.	Prisgruppe 1A	Prisgruppe 2A	Prisgruppe 3A	Prisgruppe 4A	Prisgruppe 5A	Prisgruppe 6A	Prisgruppe 7A
<i>B. Industri:</i> Marked for innenlands og utenlands salg av melkeprodukter til foredlingsindustri for bruk til fremstilling av annen videreforedlet vare, eller <i>Reguleringseksport:</i> Marked for eksport av melkeprodukter i den hensikt å regulere det innenlandske markedet.	Prisgruppe 1B	Prisgruppe 2B	Prisgruppe 3B	Prisgruppe 4B	Prisgruppe 5B	Prisgruppe 6B	Prisgruppe 7B
<i>C. Merkevareeksport:</i> Marked for eksportsalg av melkeprodukter under et norsk varemerke der utførselen foretas uten andre tilskudd enn det som følger av denne forskriften.	Prisgruppe 1C ¹⁾	Prisgruppe 2C ¹⁾	Prisgruppe 3C ¹⁾	Prisgruppe 4C	Prisgruppe 5C	Prisgruppe 6C	Prisgruppe 7C

1) Melkeprodukter i denne prisgruppen innplasseres i samme gruppe som ved salg til dagligvaremarkedet

Det kvantum som det skal svares avgift eller kan kreves tilskudd for, skal være beregnet mengde anvendt melk bak det produserte kvantum melkeprodukter innenfor prisgruppene i første ledd.

Statens landbruksforvaltning fastsetter satser for avgifter og tilskudd for de enkelte prisgruppene. For melk som selges direkte fra primærprodusenter til meieriselskap som ikke er tilknyttet TINE BA og som anvendes i det uavhengige selskapets foredling, reduseres avgiften eller økes tilskuddet med en sats fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

§ 5. Biproduktutjevning

For å utjevne mellom ulike anvendelser av fløte, myse og kjernemelk, innplasserer Statens landbruksforvaltning melkeprodukter som består av disse biproduktene i følgende grupper:

Biproduktgrupper	
Avgiftspliktige:	Tilskuddsberettigede:
1) Flytende melkeprodukter omsatt i dagligvaremarkedet, og hvor melkedelen av produktet har høyere fettinnhold enn helmelk (kremfløteprodukter)	2) Smørprodukter omsatt i dagligvaremarkedet
4) Mysostprodukter omsatt i dagligvaremarkedet	3) Følgende produkter omsatt i industrimarkedet: Smørprodukter, blandingsprodukter av melkefett og annet fett, melkeprodukter med fettinnhold i prisgruppe 6B, melkeprodukter med fettinnhold for fremstilling av iskremprodukter.
5) Mysostprodukter omsatt i industrimarkedet	
6) Produkter hvor kjernemelk inngår	

Det kvantum som det skal svares avgift eller kan kreves tilskudd for, skal være beregnet mengde produksjonsfløte, myse eller kjernemelk med kumelk som råvare, bak det solgte eller produserte kvantum melkeprodukter innenfor biproduktgruppene i første ledd.

Meieriselskap eller primærprodusenter som årlig foredler mindre enn 500 000 liter melk, skal ikke svare biproduktavgift eller ytes biprodukttilskudd etter denne paragrafen.

Statens landbruksforvaltning fastsetter satser for avgifter og tilskudd for de enkelte biproduktgruppene.

§ 6. Begrensninger i utbetaling til merkevareeksport

Uten hensyn til de avgifter og tilskudd som følger av §§ 4 og 5, kan utbetaling av tilskudd i prisgruppene 1C t.o.m. 7C i § 4 (merkevareeksport) ikke foretas slik at ramme- ne for Norges forpliktelser med hensyn til totale eksportkvanta og bruk av eksportsubsidier etter WTO-avtalen, overskrides. Statens landbruksforvaltning kan gi nærmere regler om fordeling av tilskuddet, herunder kan Statens landbruksforvaltning bestemme at tilskuddet skal fordeles etter søknad.

§ 7. Administrasjonskostnader, likviditetsreserve

Kostnader ved administrasjon av utjevningsordningen og kvoteordningen for melk finansieres av innkrevd avgift etter denne forskriften. Innkrevd avgift kan benyttes til å etablere en nødvendig likviditetsreserve i ordningen.

§ 8. Etterregning av avgifter og tilskudd

Dersom det viser seg å være et avvik på mer enn 1 % mellom på den ene siden enten

1. markedsregulators noteringspris korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd i medhold av § 4,
2. produksjonsfløteverdien fastsatt av SLF¹ korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd i biproduktgruppene 1–3 i medhold av § 5, eller
3. fastsatte avgifter i biproduktgruppene 4–6 i medhold av § 5, og på den andre siden de tilsvarende faktiske råvareverdiene som Statens landbruksforvaltning beregner i ettertid, kan Statens landbruksforvaltning halvårlig etterregne avgifter og tilskudd i en eller flere av pris- og biproduktgruppene.

Statens landbruksforvaltning kan fastsette nærmere retningslinjer om hvilke grupper som skal etterregnes og hvordan etterregningen skal gjennomføres. Markedsregulator plikter i denne sammenheng å stille nødvendig dokumentasjon til rådighet for Statens landbruksforvaltning, herunder produktkalkyler, rabatter, leveringsbetingelser og salgsavtaler.

1. Jf. forskrift 01.07.03 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer § 3 nr. 4.

§ 9. Fraktutjevning

Meieriselskap som henter melk hos melkeprodusent og som utjevner for fraktkostnader mellom egne leverandører, kan kreve et innfrakttillegg. Tillegget gis pr. liter innveid melk i den kommunen der melken er produsert, og etter satser fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

Meieriselskap som distribuerer flytende melkeprodukter til dagligvaremarkedet og selv bærer transportkostnadene, kan kreve et distribusjonstillegg. Tillegget gis pr. liter distribuert melkeprodukt i den kommune der produktet leveres, og etter satser fastsatt av Statens landbruksforvaltning. Q-meieriene AS kan i tillegg kreve 50 øre pr. liter for et kvantum begrenset oppad til 30 mill. liter og 25 øre pr. liter for kvantum mellom 30 og 60 mill. liter for distribusjon av flytende melkeprodukter fra meierianlegg som tilhører konsernet.

Melkeprodusenter som selv foredler melk til flytende melkeprodukter, selger disse direkte til dagligvaremarkedet og bærer transportkostnadene i forbindelse med salget, kan kreve distribusjonstillegg etter foregående ledd for det volum som det etter denne forskriften skal svares utjevningavgift eller det kan kreves utjevningstilskudd for.

§ 10. Rapportering

Meieriselskap eller melkeprodusenter som foredler melk som omfattes av denne forskriften skal sende månedlige oppgaver over produsert eller solgt kvantum melkeprodukter samt beregnet mengde melk bak produktene i henhold til §§ 4 og 5.

Statens landbruksforvaltning kan gi nærmere regler om rapportering. Herunder kan det kreves at oppgavene som nevnt i første ledd innsendes i elektronisk form, og at de bekreftes hvert halvår av statsautorisert eller registrert revisor. Statens landbruksforvaltning kan også gi meieriselskaper som er del av samme konsern eller annen fellessammenslutning tillatelse til å rapportere samlet etter denne paragrafen.

§ 11. Avregning

Differansen mellom den avgift som skal svares og det tilskuddet som meieriselskapet eller primærprodusenten har krav på etter denne forskriften, skal avregnes månedlig (nettoavregning) ut fra virksomhetens oppgaver over avgiftspliktig og tilskuddsberettiget kvantum melkeprodukter. For den enkelte avregning av avgifter og tilskudd etter §§ 4 og 5, fastsetter Statens landbruksforvaltning omregningsfaktorer for beregning av avgiftspliktig og tilskuddsberettiget kvantum.

Skyldig netto beløp etter første ledd skal betales til Statens landbruksforvaltning innen 45 dager etter avregningsmåneden. Dersom virksomheten har oppfylt krav til rapportering etter § 11, skal netto tilgodehavende beløp være sendt fra Statens landbruksforvaltning til virksomheten innen 45 dager etter avregningsmåneden. Feil i avregningen skal rettes ved justering av senere ordinære avregninger eller på annen hensiktsmessig måte.

Meieriselskaper som rapporterer samlet i henhold til § 11 annet ledd, kan avregnes samlet.

For melkeprodusenter som selv foredler melk til flytende melkeprodukter, kan Statens landbruksforvaltning fastsette avregningsrutiner som avviker fra det som følger av denne paragrafen.

§ 12. Opplysningsplikt

Den som skal svare avgift eller ytes tilskudd etter denne forskriften plikter å gi melding om dette til Statens landbruksforvaltning, og forøvrig gi alle nødvendige opplysninger som Statens landbruksforvaltning krever. Statens landbruksforvaltning kan også kreve opplysninger som er nødvendig for å avgjøre om et foretak som foredler melk plikter å svare avgift eller har rett til tilskudd etter denne forskriften.

§ 13. Kontroll

Statens landbruksforvaltning fører tilsyn med at oppgaver over innbetalinger eller krav om utbetalinger er riktige, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer prisutjevningsordningen.

§ 14. Administrasjon, klage

Statens landbruksforvaltning administrerer prisutjevningsordningen for melk. Herunder forestår Statens landbruksforvaltning innkreving av avgifter og utbetaling av tilskudd og kan gi utfyllende bestemmelser til denne forskriften.

Enkeltvedtak fattet av Statens landbruksforvaltning i medhold av forskriften kan påklages til Landbruksdepartementet etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) kapittel VI.

§ 15. Dispensasjon

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

§ 16. *Straff*

Overtredelse av bestemmelser i denne forskriften eller i medhold av forskriften, er straffbart etter omsetningsloven § 15 dersom overtredelsen ikke rammes av en strengere straffebestemmelse.

§ 17. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Fra samme tid oppheves forskrift 30. juni 2000 nr. 701 om prisutjevningsordningen for melk.

§ 18. *Overgangsbestemmelse*

Rørosmeieriet AS kan kreve et særlig tillegg på kr. 1,50 pr. liter anvendt melk i selskaps foredling innenfor tidsrommet 1. januar t.o.m. 1. juli 2004, jf. § 4.

Vedlegg 2: Forskrift om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 12. desember 2003 med hjemmel i forskrift 4. desember 2003 om prisutjevningsordningen for melk §§ 4, 5, 8, 9 og 14, jf lov 10. juli 1936 nr 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror §§ 6, 7, 8, 11 andre og tredje ledd, samt §§ 13 og 17.

§ 1. Satser for avgifter og tilskudd pr. pris- og biproduktgruppe

Satser for avgifter og tilskudd pr. pris- og biproduktgruppe i prisutjevningsordningen for melk skal være som følger (positive tall innebærer avgift, negative tall innebærer tilskudd):

Gruppe	Sats
Prisgruppe 1A (sure smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	2,015 kr/l melk
Prisgruppe 1B (sure smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,845 kr/l melk
Prisgruppe 2A (ikke smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	1,791 kr/l melk
Prisgruppe 2B (ikke smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,845 kr/l melk
Prisgruppe 3A (søte smakstilsatte produkter dagligvaremarkedet)	0,025 kr/l melk
Prisgruppe 3B (søte smakstilsatte produkter industrimarkedet)	-0,845 kr/l melk
Prisgruppe 4A (ferske oster dagligvaremarkedet)	1,345 kr/l melk
Prisgruppe 4B (ferske oster industrimarkedet)	-0,725 kr/l melk
Prisgruppe 4C (ferske oster merkevareeksportmarkedet)	-1,225 kr/l melk
Prisgruppe 5A (modnede oster dagligvaremarkedet)	-0,065 kr/l melk
Prisgruppe 5B (modnede oster industrimarkedet)	-0,955 kr/l melk
Prisgruppe 5C (modnede oster merkevareeksportmarkedet)	-1,225 kr/l melk
Prisgruppe 6A (tørrmelk dagligvaremarkedet)	-0,795 kr/l melk
Prisgruppe 6B (tørrmelk industrimarkedet)	-0,935 kr/l melk
Prisgruppe 6C (tørrmelk merkevareeksportmarkedet)	-0,795 kr/l melk
Prisgruppe 7A (geitemelksprodukter dagligvaremarkedet)	0,505 kr/l melk
Prisgruppe 7B (geitemelksprodukter industrimarkedet)	-0,925 kr/l melk
Prisgruppe 7C (geitemelksprodukter merkevareeksportmarkedet)	-1,225 kr/l melk
Biproduktgruppe 1 (kremfløteprodukter dagligvaremarkedet)	11,935 kr/l fløte
Biproduktgruppe 2 (smørprodukter dagligvaremarkedet)	-7,305 kr/l fløte
Biproduktgruppe 3 (smørprodukter industrimarkedet)	-8,785 kr/l fløte
Biproduktgruppe 4 (mysostprodukter dagligvaremarkedet)	2,31 kr/l myse
Biproduktgruppe 5 (mysostprodukter industrimarkedet)	1,52 kr/l myse
Biproduktgruppe 6 (produkter med kjernemelk)	1,78 kr/l kjernemelk

For melk som selges direkte fra primærprodusenter til meieriselskap som ikke er tilknyttet Tine BA og som anvendes i det uavhengige selskapets foredling, reduseres avgiften eller økes tilskuddet med 0,27 kr/liter melk.

§ 2. Etterregning av avgifter og tilskudd

Statens landbruksforvaltning vil halvårlig etterregne avgifter og tilskudd for meieriselskap som ikke er tilknyttet Tine BA

1. i prisgrupper hvor noteringsprisen korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid,

2. i biproduktgrupper for fløte- og smørprodukter (1–3) hvor produksjonsfløteverdien fastsatt av Statens landbruksforvaltning² korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid, og
3. i biproduktgrupper for myseprodukter og kjernemelk (4–6) hvor fastsatte avgifter er mer enn 1 % høyere enn de faktiske råvareverdiene som beregnes i ettertid.

Dersom særlige hensyn tilsier det, kan Statens landbruksforvaltning gjøre unntak fra nr. 1–3.

Utbetalingsbeløp til meieriselskap som ikke er tilknyttet Tine BA vil:

1. pr. prisgruppe som omfattes av nr. 1 ovenfor utgjøre antall liter anvendt melk multiplisert med differansen mellom noteringsprisen korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd, og den faktiske råvareverdien.
2. pr. biproduktgruppe som omfattes av nr. 2 ovenfor utgjøre antall liter anvendt produksjonsfløte multiplisert med differansen mellom produksjonsfløteverdien fastsatt av Statens landbruksforvaltning³ korrigert for fastsatte avgifter eller tilskudd, og den faktiske råvareverdien.
3. pr. biproduktgruppe som omfattes av nr. 3 ovenfor utgjøre antall liter anvendt myse eller kjernemelk multiplisert med differansen mellom den fastsatte avgiften og den faktiske råvareverdien.

Alle utbetalingene vil bli dekket over ordningen.

I forbindelse med gjennomføringen av hver enkelt etterregning, plikter markedsregulator å innbetale til ordningen et beløp som tilsvarer summen av alle utbetalingene i henhold til annet ledd.

§ 3. Sats for fraktutjevning

Satser for innfrakttillegg framgår av vedlegg 1.

Satser for distribusjonstillegg framgår av vedlegg 2.

§ 4. Dispensasjon

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften.

§ 5. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004. Fra samme tid oppheves forskrift 2.11.01 nr. 1249 om etterregning i prisutjevningsordningen for melk og forskrift 5.12.01 nr. 1395 om beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk.

² Jf forskrift om sats for produksjonsfløte § 1.

³ Jf forskrift om sats for produksjons fløte § 1.

Vedlegg 3: Forskrift om sats for produksjonsfløte

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 12. desember 2003 med hjemmel i forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer § 3 nr. 4, jf. lov av 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvarer § 14.

§ 1. Satser for produksjonsfløte

Sats for produksjonsfløte skal være 16,725 kr/liter.

§ 2. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2004.

Vedlegg 4: Retningslinjer for beregning av råvareverdier i prisutjevningsordningen for melk

Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 12. desember 2003 (i kraft 1. januar 2004)

Retningslinjene er fastsatt med hjemmel i forskrift 4.12.03 om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften) § 8 annet ledd første punktum og trer i kraft 1. januar 2004. Retningslinjene gjelder beregning av faktiske råvareverdier i forbindelse med etterregningen, jf prisutjevningsforskriften § 8 første ledd og forskrift 12.12.03 om satser og etterregning i prisutjevningsordningen for melk § 2. Retningslinjene er ikke ment å være uttømmende.

1. Definisjon

Med råvareverdi forstås i disse retningslinjene verdien av melkeråstoff som kommer inn under prisutjevningsordningen for melk, dvs helmelk ku, geitemelk, kufløte, kumyse og kjernemelk av ku.

2. Prinsipper for beregning av råvareverdier

- a) Hvert enkelt produkt skal håndteres i bare én gruppe.
- b) Hvert enkelt produkt skal plasseres der råvaren det gjøres beregning for utgjør hovedbestanddelen av produktet etter nærmere definisjoner med unntak for ikke smakstilsatte flytende melkeprodukter med fettinnhold høyere enn helmelk som skal verdiberegnes i biproduktgruppe 1.
- c) Beregningene gjennomføres og avsluttes gruppe for gruppe.
- d) Andre råvarer enn hovedbestanddelen skal beregnes som kostnad med sin tilhørende, beregnede råvareverdi.
- e) Overskudd av fløte ut fra helmelken som settes inn ved framstilling av ulike produkter skal beregnes som inntekt for alle aktuelle grupper og produkter til en verdi som tilsvarer verdien av produksjonsfløte som fastsettes av Statens landbruksforvaltning i medhold av forskrift 1.7.03 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer § 3 nr. 4.
- f) Tilførsel av fløte ut over helmelken som settes inn ved framstilling av ulike produkter skal beregnes som kostnad for alle aktuelle grupper og produkter. Tilført fløte er priset til verdien av produksjonsfløte som fastsettes av Statens landbruksforvaltning i medhold av forskrift 1.7.03 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer § 3 nr. 4, med unntak for sure, søte og ikke smakstilsatte produkter omsatt i dagligvaremarkedet og melkeprodukter som er tilskuddsberettiget i henhold til fettinnhold i biproduktgruppe 3, jf tabellen i prisutjevningsforskriften § 5.
- g) Forskrift om prisutjevningsordningen for melk differensierer verdien av fløte i enkelte prisgrupper. I prisgruppene sure, søte og ikke smakstilsatte produkter omsatt i dagligvaremarkedet er verdien av tilført fløte satt til produksjonsverdien for fløte, jf pkt 2 bokstav f justert for biproduktavgift for fløte i biproduktgruppe 1. For melkeprodukter som er tilskuddsberettiget i henhold til fettinnhold i bi-

produktgruppe 3 er verdien av fløte satt til produksjonsverdien for fløte, jf pkt 2 bokstav f justert for biprodukttilskudd for fløte i biproduktgruppe 3.

- h) Salgspriser skal hentes fra markedsregulators interne pris- og salgsstatistikk.
- i) Det tas hensyn til alle former for rabatter og ytelser. Disse føres som kostnader, fakturert rabatt eller manuell rabatt.
- j) Faktiske råvareverdier beregnes ved at markedsregulators netto salgsinntekter fratrekkes markedsregulators relevante foredlingskostnader som meieriselskap i prisutjevningsordningen (dvs. eks. produsentrettede kostnader), herunder driftskostnader, kapitalkostnader, mellomfraktkostnader og kostnader knyttet til innbetaling av forsknings- og næringsmiddelavgift. Foredlingskostnadene hentes fra markedsregulators produktkalkyler (ABC-kalkyler). Ved beregning av kapitalkostnadene ses det likevel ikke bare hen til forhold hos markedsregulator. SLF kan ved beregning av råvareverdier ta hensyn til prinsipielle og større endringer i kostnadsnivåer i produktkalkylene.
- k) Ved råvareverdiregningen i pris- og biproduktgruppene for dagligvare-/industri markedene skal bare produkter som selges i det innenlandske markedet hensyntas selv om også produkter som selges utenlands kan avgiftsbelegges eller ytes tilskudd for.
- l) Det kan tas hensyn til offentlige tilskudd, herunder tilskudd over RÅK-ordningen, godtgjørelse i forbindelse med skolemilkordningen, prisnedskrivning til smørølje og for prisnedskrivning av kasein.

3. Diagram for beregning av råvareverdi i prisgruppene

	Brutto salgsinntekt
-	Fakturerte rabatter
-	Manuelle rabatter
-	Foredlingskostnader, jf pkt. 2 bokstav j
+	Verdi biproduktoverskudd (fløte)
-	Verdi av tilført annen type råvare (fløte, myse, kumelk/geitemelk, kjerne-melk)
=	Rest til betaling av anvendt råvare
Råvareverdi =	Rest til betaling av anvendt råvare / anvendt råvare

4. Diagram for beregning av råvareverdi i biproduktgruppene

	Brutto salgsinntekt
-	Fakturerte rabatter
-	Manuelle rabatter
-	Foredlingskostnader, jf pkt. 2 bokstav j
-	Verdi av tilført annen type råvare (kumelk, geitemelk, fløte, myse, kjerne-melk)
=	Rest til betaling av anvendt råvare
Råvareverdi =	Rest til betaling av anvendt råvare / anvendt råvare

5. Diagram for beregning av råvareverdi for melkeprodukter som er tilskuddberettiget ut i fra fettinnhold i biproduktgruppe 3

Forskrift om prisutjevningsordningen for melk definerer de melkeprodukter som er tilskuddsberettiget ut i fra fettinnhold i biproduktgruppe 3. Disse melkeproduktene verdiberegnes i den prisgruppen de tilhører. Råvareverdien for disse produktene beregnes etter følgende prinsipper:

	Brutto salgsinntekt
-	Fakturerte rabatter
-	Manuelle rabatter
-	Foredlingskostnader, jf pkt. 2 bokstav j
+	Verdien av volum fløte mellom skummetmelk og helmelk til produksjonsfløteverdien
-	Verdi av all fløte i produktet, jf pkt. 2 bokstav g siste setning
=	Rest til betaling av anvendt råvare
Råvareverdi =	Rest til betaling av anvendt råvare / anvendt råvare

6. Utfyllende prinsipper for beregning av råvareverdier

- Melkeprodukter med mindre enn 50 % vektandel melkeråstoff i produktet holdes utenfor ved beregning av råvareverdier.
- SLF kan holde nylanserte produkter utenfor beregning av råvareverdier til neste etterregningsperiode.
- Mysoster og mysostprodukter med mindre enn 3 liter myse per kg produkt holdes utenfor ved beregning av råvareverdi for myse.
- Brunostene skal kun råvareverdiberegnes i biproduktgruppen for mysost og ikke i produktgruppen for modnede oster.
- Alt forbruk av geitefløte omregnes til geitemelk med omregningsfaktoren 11,0. Det innebærer at i produkter der geitefløte inngår, blir anvendt geitemelk beregnet slik:

	Liter geitemelk
+	Liter geitefløte * 11,0
=	Anvendt geitemelk

Råvareverdien for geitemelk beregnes deretter på vanlig måte. Det skal ikke settes verdi på geitemyse.

7. Kontrollen av enkeltprodukter

SLF vil bestemme hvilke enkeltprodukter det skal beregnes råvareverdier for i forbindelse med de enkelte etterkontrollene. SLF vil velge ut enkeltprodukter med konkurranseflate med hensyn på å undersøke om konkurransehemmende kryssprissubsidiering forekommer. Råvareverdien til disse produktene beregnes i henhold til disse retningslinjene.

Vedlegg 5: Retningslinjer for normering av kapitalkostnader i prisutjevningsordningen for melk i etterregningene fra og med første halvår 2004 (brev fra SLF av 11.05.04)

Tine BA har opplyst overfor Statens landbruksforvaltning (SLF) at de for tiden vurderer å prise om sine melkeprodukter i forbindelse med overgangen til nytt jordbruksavtaleår 01.07.04. SLF har på denne bakgrunn funnet det hensiktsmessig å informere Tine BA og de øvrige aktørene i prisutjevningsordningen for melk om hvordan en vil normere kapitalkostnader i etterregningene i endret markedsordning for melk, dvs. i etterregningene fra og med første halvår 2004. Informasjonen vil bidra til at Tine BA i forbindelse med sin forestående omprising av melkeprodukter har best mulig kunnskap om hvordan kapitalkostnader vil bli hensyntatt ved beregning av faktiske råvareverdier i etterregningene. Informasjonen vil også bidra til at alle aktørene i ordningen oppnår større forutsigbarhet rundt etterregningene.

Informasjonen gis i form av retningslinjer og bygger i hovedsak på forutsetningene som lå til grunn for Landbruksdepartementets vedtak av 04.12.03 om endringer i markedsordningen for melk og Landbruksdepartementets brev av 06.11.03 til avtalepartene i forbindelse med målprisforhandlingene i november 2003, herunder særlig ECON-rapport 2003-53 rev 3. Retningslinjene er i hovedsak en beskrivelse av gjeldende regelverk slik SLF tolker det og inneholder derfor i liten grad ny informasjon.

Retningslinjene er ikke vedtak i forvaltningslovens forstand, jf § 2, og gir derfor ingen av aktørene juridiske rettigheter eller plikter. Tine vil således rettslig sett i prinsippet stå fritt til å velge om de vil hensynta retningslinjene eller ikke i sin prising i markedet. Framtidige etterregningsvedtak hvor disse retningslinjene legges til grunn, vil kunne påklages av aktørene på samme måte som i gjeldende ordning. Formålet med retningslinjene er med andre ord ikke å skape juridiske rettigheter eller plikter, men å informere aktørene om hvordan SLF i henhold til gjeldende regelverk vil normere kapitalkostnader i etterregningsvedtakene fra og med første halvår 2004.

Retningslinjene er varslet allerede i SLFs brev av 12.12.03 om ny grense for det samlede prisuttaket i avtaleperioden, og de er hjemlet i forskrift 04.12.03 nr. 1453 om prisutjevningsordningen for melk (prisutjevningsforskriften) § 8 annet ledd første punktum. Formelt gjelder de normering av kapitalkostnader ved beregning av «tilsvarende faktiske råvareverdier» i henhold til prisutjevningsforskriften § 8 første ledd. Det bemerkes for ordens skyld at Landbruksdepartementets retningslinjer av 29.11.02 om normering av kapitalkostnader i prisutjevningsordningen for melk opphørte som følge av vedtakelsen av endret markedsordning for melk med virkning fra 01.01.04.

Retningslinjene:

- Ved beregning av kapitalkostnader vil SLF se hen til en såkalt «uavhengig gjennomsnittlig etablert aktør», jf særlig pkt. 4.3, 5 og 6 i ECON-rapport 2003-053 rev 3, dvs at overkapasiteten i Tine-systemet ikke uten videre medregnes som en del av kapitalgrunnlaget. Det vises for øvrig til tabell 3 i vedlegg 1.
- Kapitalvolumet vil bli beregnet i overensstemmelse med prinsippene lagt til grunn i ECON-rapport 2003-053 rev 3 pkt. 2-4, noe som innebærer at også merverdi fysiske aktiva og immateriell kapital hensyntas. En vil som hovedregel benytte regnskaps-tall for kalenderåret forut for perioden som etterregnes på samme måte som i tidligere ordning. Det vises for øvrig til vedlegg 1 hvor regnskapstall fra 2002 benyttes.
- Avkastningskravet vil bli beregnet i henhold prinsippene lagt til grunn i ECON 2003-053 rev 3 pkt. 5. En vil benytte ST4X-rente (risikofri rente tre år stat) og 12 måneders NIBOR-rente fra perioden som etterregnes. Det vises for øvrig til vedlegg 2 hvor avkastningskravet normeres for tidligere perioder og til vedlegg 3 hvor kapitalkostnader knyttet til henholdsvis bokførte anleggsmidler (varige driftsmidler), relevante bokførte omløpsmidler og ikke bokførte verdier normeres på grunnlag av kapitalvolum og rente fra tidligere perioder.
- SLF vil videreføre fordelingsnøklerne for kapitalkostnader fra tidligere ordning når det gjelder kostnader knyttet til bokført kapital. I etterregningsvedtakene for annet halvår 2000-annet halvår 2002 har en fordelt kapitalkostnader knyttet til relevante bokførte omløpsmidler etter produktenes normale lagringstid, jf vedlegg 4, og omsetningsverdi justert for avgifter/tilskudd mens en for kapitalkostnader knyttet til bokførte anleggsmidler (varige driftsmidler) har benyttet følgende nøkler:

Anvendt liter råvare:	50 %
Omsatt kg/liter produkt:	10 %
Omsetningsverdi justert for avgifter/tilskudd:	40 %

En har lagt til grunn råvarevolum, produktvolum og omsetningsverdi justert for avgifter/tilskudd fra kalenderåret forut for perioden som etterregnes. Behandlingen av fordelingsnøkler i ovennevnte etterregningsvedtak er p.t. gjenstand for klagebehandling. Dersom klagen tas til følge på dette punkt, kan det bli aktuelt å endre fordelingsnøklerne i gjeldende ordning tilsvarende.

- Når det gjelder kapitalkostnader som ikke knytter seg til bokført kapital, men til merverdi fysiske aktiva og immateriell kapital, vil en fordele kostnadene i kr/l anvendt melk likt mellom prisgruppene.

Vedlegg 6: Liste over alle produktene som er med i materialet

1A			587	TINE Yoghurt Sviske	175 ml
193	Cultura Pære	1 l	593	TINE Yoghurt Molte	175 ml
197	Cultura Bringebær	1 l	598	TINE Yoghurt Skogsbær	175 ml
201	Cultura Jordbær	1 l	600	TINE Drikkeyog. Kirsebær	1 l
400	TINE Yog. 0,1% Markj.	4x125 g	601	TINE Yogh. Øko Jor/Br.	4x125 g
401	TINE Yog.0,1% Apr/Fer.	4x125 g	606	TINE Yoghurt Jordbær	100 ml
489	Yoplait Saf. pa manen	4x125 g	608	TINE Yoghurt Ananas	100 ml
496	Yoplait Safari Yoghurt	4x125 g	609	TINE Yoghurt Blabær	100 ml
498	Yoplait Safari i havet	4x125 g	706	TINE Drikkeyog. Skogsbær	1 l
502	TINE Yoghurt Skogsbær	4x125 g	707	Go 'morgen Musli. Skogsb.	1/3 l
503	TINE Yoghurt Jordbær	4x125 g	709	Go 'morgen Musli. Fersken	1/3 l
504	TINE Yoghurt Melon	4x125 g	710	TINE Yoghurt Skogsbær	100 ml
505	TINE Yoghurt Sviske	4x125 g	715	TINE Yoghurt Melon	100 ml
512	TINE Yoghurt Vanilje	1/2 l	716	TINE Drikkeyog. Apr./Mango	1 l
513	Biola Blabærdrikk	1 l	848	Yoplait Safari pa isen	4x125 g
518	Biola Bringebærdrikk	1 l	850	Go'morgen Sk.bær/musli	195 g
521	Biola Yoghurt Sviske	500 g	851	Go'morgen Mang/Ban/musli	195 g
522	Biola Yog. Epl/Pære	4x125 g	852	Go'morgen Melon/musli	195 g
530	Biola Yog. Markj./Jord.	4x125 g	853	Go'morgen Jordbær/musli	195 g
534	TINE Yoghurt Mor/Kirs.	4x125 g	855	Go'morgen Vanilje/musli	195 g
535	TINE Yogh Blab/van Apr.	4x125 g	856	Go'morgen Aprikos/musli	195 g
543	TINE Yoghurt Fer/Anan.	4x125 g	857	Go'morgen Bringeb/musli	195 g
549	TINE Yoghurt Sommer	8x125 g	880	Yoplait Yog. Eple/Kir.	4x125 g
551	TINE Yog. Smak av høst	8x125 g	890	Yoplait Yog. Røde bær	4x125 g
557	TINE Yoghurt Skogsbær	1/2 l	894	Yoplait Yog. Gule Fru.	4x125 g
561	TINE Yoghurt Kirsebær	½ l	897	Yoplait 0,1% Jord/Man.	4x125 g
562	TINE Yoghurt Melon	1/2 l	901	Yoplait 0,1% 4 smaker	4x125 g
571	TINE Yoghurt Jordbær GT	1 l	903	Yoplait 0,1% Jordb/Musli	150 g
572	TINE Yoghurt Skogsbær GT	1 l	904	Yoplait 0,1% Apri./Musli	150 g
573	TINE Yoghurt Jordbær	1/2 l	2A		
574	TINE Yoghurt Eple	175 ml	6	TineMelk Hel	1 l
575	TINE Yoghurt Aprikos	175 ml	7	TineMelk Hel	1/2 l
577	TINE Yoghurt Melon	1 l	11	TineMelk Hel	1/4 l
582	TINE Yog. Vinter Frisk	8x125 g	12	TineMelk Hel bag in box	10 l
584	TINE Yoghurt Jordbær	175 ml	21	TineMelk Hel G.T. Slim	1/4 l
586	TINE Yoghurt Melon	175 ml	22	TineMelk Hel T.T. Midi	250 ml

51	TineMelk Hel container	1 l	2B		
56	TineMelk Lett økologisk	1 l	3	TineMelk Hel minitank	200 l
58	TineMelk Lett Økologisk	1/4 l	12	TineMelk Hel bag in box	10 l
61	TineMelk Hel	> 14000 l	52	TineMelk Hel tank	400 l
65	TineMelk Hel minitank	200 l	55	TineMelk Hel	800 - 5000 l
73	TineMelk Kultur	1 l	59	TineMelk Hel	< 14000 l
122	TINE Kefir	1 l	63	TineMelk Hel	201 - 799 l
150	TineMelk Lett	1,5 l	90	TineMelk Kultur	800 - 5000 l
151	TineMelk Lett container	1,5 l	115	TineMelk Kefir tank	400-800 l
161	TineMelk Lett bag in box	10 l	117	TINE Kefir	800 - 5000 l
164	TineMelk Lett	1 l	148	TineMelk 2%	5000 - 14000 l
165	TineMelk Lett	1/2 l	154	TineMelk Lett	800 - 5000 l
169	TineMelk Lett	1/4 l	156	TineMelk Lett minitank	200 l
172	TineMelk Lett G.T. Slim	1/4 l	161	TineMelk Lett bag in box	10 l
174	TineMelk Lett T.T. Midi	250 ml	205	TineMelk Skummet	800 - 5000 l
176	TineMelk Lett T.T. Midi	500 ml		TineMelk Skummet levert Klepp Næringsmiddel	
181	TineMelk Lett container	1 l	205		
183	TineMelk Laktoseredusert	1 l	207	TineMelk E. Lett b.i.b.	10 l
190	Cultura	1 l	209	TineMelk Skummet b.i.b.	10 l
191	TineMelk Ekstra Lett	1 l	210	TineMelk Skummet	201-799 l
192	TineMelk Ekstra Lett	½ l	233	TineMelk Skum. h.p.	800-5000 l
198	TineMelk Ekstra Lett	¼ l	236	TineMelk Skummet minit.	200 l
200	TineMelk Lett m/skrukork	1/2 l	238	Sk.melk i tank h.p.	< 14000 l
206	TineMelk Ekstra Lett cont.	1 l	239	Sk.melk i tank h.p.	> 14000 l
207	TineMelk E. Lett b.i.b.	10 l	240	TineMelk Sk. Kultur	201-799 l
209	TineMelk Skummet b.i.b.	10 l	245	Sk.melk i tank	< 14000 l
210	TineMelk Skummet	201-799 l	246	Sk.melk i tank	> 14000 l
213	TineMelk E. Lett G.T.	1/4 l	247	TineMelk Sk.kult.	800 - 5000 l
214	TineMelk Skummet G.T.	1/4 l	249	TineMelk Sk. Kultur	200 l
215	TineMelk Skummet	1 l	566	TINE Yoghurt Naturell sp.	30 l
216	TineMelk Skummet	1/2 l	569	TINE Yoghurt Nat.	800 - 5000 l
219	TineMelk Skummet	1/4 l	3540	Softis Miks	1 l
222	TineMelk Skummet Midi	250 ml	3542	Softis Miks	5 l
225	Biola Syrnet Lettmelk	1 l	3563	Fløte kokesta. 20% tank	1000 l
230	TineMelk Skummet container	1 l	3565	TINE Sjokoladefløte UHT	1 l
231	TineMelk E. Lett Midi	250 ml	3567	Fløte kokesta. 20% bib	10 l
243	TineMelk Skummet Kultur	1 l	3746	TINE Kaketopping spann	5 kg
520	Biola Yog. Mild Naturell	500 g	3A		
563	TINE Yoghurt Naturell	4x125 g	262	LITAGO Sjokolademelk	1/2 l
565	TINE Yoghurt Naturell	1/2 l	265	LITAGO Melk Banansmak	1/2 l
567	TINE Yoghurt Naturell	175 ml	266	LITAGO Melk Jordbær	1/2 l
3502	TineMelk Hel Langtidsh.	1 l	381	Iskaffe a la Cappuccino	1/3 l
3505	TineMelk Lett Langtidsh.	1 l	382	IsKaffe a la Mocca	1/3 l

639	TINE Milkshake Sjoko.sm.	220ml	2209	Frokostmasse	35 kg
640	TINE Milkshake Jordb.sm.	220ml	2311	TINE Kremost Naturell	1,8 kg
678	LITAGO Sjokolademelk bib	10 l	2313	TINE Kremost Krydder	1,8 kg
3495	LITAGO Melk Jordbær	2,5 dl	2314	TINE Kremost Anan/Mand	1,8 kg
3496	LITAGO Melk Sjokolade	2,5 dl	5A		
3498	LITAGO Sjokolademelk	1 l	1387	Norvegia økolog. sk.f.	300 g
3499	LITAGO Melk Jordbær	1 l	1389	TINE Pastaost	80 g
3510	TINE Sjøkomelk	1 l	1391	TINE Pizzaost	80 g
3511	TINE Sjøkomelk	144x1 l	1392	Ekstra Vell. Norvegia	< 6 hg
3515	TINE Sjøkomelk	1/4 l	1393	Revet Ost Dolly Dimple	2,5 kg
3518	Tinemelk med Jordbær T.T	1/4 l	1394	Norvegia vell. sk.f.	350 g
4A			1395	Norvegia vell. skiver	150 g
646	TINE Cottage Cheese spann	2 kg	1396	Norvegia 27% i skiver	150 g
649	TINE Cottage Cheese helvekt		1397	Norvegia 27% i skiver	300 g
652	TINE Cottage Ch. Jordbær	130 g	1399	Norvegia 27% skiver	100x12 g
653	TINE Cottage Cheese	300 g	1404	Vellagret Norvegia 27%	10 kg
654	TINE Cottage Ch. Kirsebær	130g	1405	Norvegia økologisk sk.f.	460 g
660	TINE Kesam Original	300 g	1406	Vellagret Norvegia PP	< 6 hg
663	TINE Kesam Mager	300 g	1407	Norvegia sk.fri	730 g
664	TINE Kesam Vanilje	300 g	1408	Eks.Vellag. Norvegia 27%	10 kg
2249	Skjørøst beger	500 g	1418	Norvegia sk.fri	1000 g
2311	TINE Kremost Naturell	1,8 kg	1429	Ternet Norvegia 5x5x7,5mm	5 kg
2313	TINE Kremost Krydder	1,8 kg	1430	TINE Pizzaost	300 g
2314	TINE Kremost Anan/Mand	1,8 kg	1432	TINE Gratineringsost	300 g
2315	TINE Kremost Naturell sp.	1 kg	1435	Revet Norv./Jarlsb./Che	5 kg
2317	TINE Kremost Naturell	5 kg	1438	TINE Pastaost	200 g
2321	TINE Kremost Pesto	125 g	1439	Revet Jarlsberg	200 g
2322	TINE Kremost Pepper	125 g	1445	TINE Revet Ost Peppes	2,5 kg
2324	TINE Kremost Anan/Mand	125 g	1456	Revet Norvegia 27%	200 g
2325	TINE Kremost Naturell	125 g	1457	TINE Pizzaost	150 g
2326	TINE Kremost Urter	125 g	1458	Norvegia 27% skorpefri	20 kg
2327	TINE Kremost Krydder	125 g	1460	Norvegia 27% sk.fri	500 g
2328	TINE Kremost Nat Lett	125 g	1461	Norvegia økologisk pp	< 6 hg
2329	TINE Kremost Kry Lett	125 g	1468	Norvegia 27% sk.fri Rastoff B	
2334	TINE Kremost Hvitløk	125 g	1471	Norvegia 27% Rastoff C	20 kg
2339	Pisket Kremost Hvitløk	150 g	1473	Norvegia 27% skorpefri	1x10 kg
2340	Pisket Kremost fr. urter	150 g	1477	Norvegia 27% skorpefri	5 kg
2343	TINE Kremost Urter	96x20 g	1478	Norvegia økol. storskive	550 g
2344	TINE Kremost Pesto	96x20 g	1480	Norvegia 27% storskive	550 g
2345	TINE Kremost Krydder	96x20 g	1482	1 KG NORVEGIA SK.FRI ØKOBIT	
2346	TINE Kremost Assortert	6x20 g	1486	Norvegia 27% sk.fri PP	< 6 hg
2347	TINE Kremost Thai	125 g	1493	Norvegia 27% kuvert	100x2x15 g
4B			1495	Norvegia 27% hotellbrett	600 g

1496	Jarlsberg 27% hotellbr.	600 g	1724	Jarlsberg 27% storskive	550 g
1498	Jarlsberg 27% revet ost	200 g	1725	Vell. Jarlsb. 27% skorpe	10 kg
1499	Lettere Norvegia sk.fri	5 kg	1726	Jarlsb. 27% sk. vell. PP	< 6 hg
1500	LITAGO bittelitt	5x20 g	1727	Jarlsberg 27% kuv.	100x2x15 g
1503	Lettere Norvegia PP	< 6 hg	1737	Sveitser 27% med skorpe	10 kg
1506	Lettere Norvegia hot.br.	600 g	1739	Sveitser 27% skorpe PP	< 6 hg
1507	Lettere Norvegia 16%	150 g	1741	Vellagret Sveitser 27%	1x10 kg
1519	Revet Mozz./Jarlsberg	5 kg	1743	Vellagret Sveitser 27%	10 kg
1522	Revet TINE Mozzarella 23%	5 kg	1756	Jarlsberg røkt skivet	150 g
1526	Ternet Jarlsberg	5 kg	1763	Jarlsberg 27% skorpefri	20 kg
1527	Norvegia 5% sk.fri	10 kg	1767	Jarlsberg 27% røkt	2,5 kg
1530	TINE Pizzaost	2,5 kg	1784	TINE Graddost 38%	36x380 g
1531	TINE Revet Mozzar. 23%	2,5 kg	1786	TINE Graddost 38%	380 g
1536	Revet Cheddar/Norvegia	2,5 kg	1792	Revet Vell. Cheddar 32%	200 g
1537	Revet TINE Mozzar. 16%	2,5 kg	1793	TINE Cheddar 32% sk.fri	5 kg
1538	Revet Jarlsberg	2,5 kg	1795	TINE Cheddar 32% PP	< 6 hg
1539	Revet Norvegia	2,5 kg	1810	TINE Saint Paulin 28%	1,5 kg
1545	TINE Mozzarella 16%	5 kg	1812	TINE Saint Paulin PP	< 6 hg
1546	TINE Mozzarella 16% PP	< 6 hg	1815	Norbo skorpefri	500 g
1548	TINE Mozzarella 23%	5 kg	1817	Norbo	10 kg
1558	Revet Norvegia/Mozz.	2,5 kg	1827	TINE Graddost hot.br.	560 g
1585	Vellagret Nøkkel PP	< 6 hg	1833	TINE Graddost 38%	324x380 g
1586	Lettere Nøkkel sk. PP	< 6 hg	1835	TINE Graddost i skiver	130 g
1617	Nøkkel 27% skorpefri	5 kg	1896	Port Salut 25% pp	270 g
1620	Coop Hvitost Økobit	1 kg	1898	Port Salut 25%	1,1 kg
1622	Nøkkel 27% hotellbrett	600 g	1912	TINE Port Salut 25%	130 g
1624	Nøkkel 27% sk.fri PP	< 6 hg	1914	Ridder 38%	130 g
1625	Coop Hvitost Økobit	1 kg	1915	Ridder 38% vakumpakket	1,7 kg
1627	Revet Bakerost	5 kg	1917	Ridder 38% foliepakket	1,7 kg
1637	150 gr Nøkkelost 27%		1918	Ridder 38%	2,2 kg
1640	Lettere Nøkkel skorpefri	5 kg	1919	Ridder 38% PP	< 6 hg
1645	Lett.Nøkkel sk.fri PP	< 6 hg	1924	Ridder 38% PP st.vekt	285 g
1651	Lettere Nøkkel i skiver	150 g	1947	Jarlsberg 27% sk.fri STD	500 g
1685	TINE Edamer 27%	850 g	1977	Jarlsberg 27%	250 g
1688	Vellagret TINE Edamer	850 g	1978	Jarlsberg 27%	300 g
1693	TINE Edamer 27%	144x850 g	1985	Norvegia 27% strøost	5 kg
1701	Lett. Jarlsberg i skiver	150 g	1988	Cheddar/Mozz. strøost	5 kg
1702	Lett. Jarlsberg sk.f. PP	< 6 hg	2003	TINE Normanna 28%	3 kg
1707	Jarlsberg 27% skorpe	10 kg	2005	TINE Normanna 28% PP	150 g
1708	Vellagret Jarlsberg 27%	10 kg	2009	TINE Normanna	170 g
1713	Jarlsberg 27% sk. PP	< 6 hg	2022	TINE Norzola 35%	3 kg
1722	Jarlsberg 27% skorpefri	5 kg	2023	TINE Norzola	170 g
1723	< 6 HG JARLSBERG 27% SK.F. PP		2025	TINE Norzola 35% PP	150 g

2029	TINE Norzola Topping 35%	1 kg	1477	Norvegia 27% skorpefri	5 kg
2056	TINE Camembert 25%	150 g	1480	Norvegia 27% storskive	550 g
2058	Dovreost Reinheim	150 g	1486	Norvegia 27% sk.fri PP	< 6 hg
2061	Dovreost Reinheim	2 kg	1493	Norvegia 27% kuvert	100x2x15 g
2064	TINE Brie 33%	2 kg	1495	Norvegia 27% hotellbrett	600 g
2069	TINE Brie	150 g	1496	Jarlsberg 27% hotellbr.	600 g
2100	TINE Royal Blue 44%	900 g	1497	Norvegia 27% sk.fri Rastoff C	
2102	TINE Royal Blue 44% PP	150 g	1499	Lettere Norvegia sk.fri	5 kg
2180	TINE Gamalost 0,5%	1,7 kg	1515	Lett. Norvegia sk.f. Rasfoff B	
2183	TINE Gamalost 0,5%	380 g	1519	Revet Mozz./Jarlsberg	5 kg
2192	TINE Gamalost smørbar	150 g	1522	Revet TINE Mozzarella 23%	5 kg
2196	TINE Gamalost 0,5% eske	125 g	1526	Ternet Jarlsberg	5 kg
2204	TINE Pultost 1%	10 kg	1530	TINE Pizzaost	2,5 kg
2206	TINE Pultost 1% spann	5 kg	1531	TINE Revet Mozzar. 23%	2,5 kg
2218	TINE Pultost 1% poser	250 g	1536	Revet Cheddar/Norvegia	2,5 kg
2225	TINE Pultost 1% Hedmark	200 g	1537	Revet TINE Mozzar. 16%	2,5 kg
2227	TINE Pultost 1% Løiten	150 g	1538	Revet Jarlsberg	2,5 kg
3066	TINE Namdalsgomme	250 g	1539	Revet Norvegia	2,5 kg
3074	Ryfylkegomme	500 g	1542	Revet Baker pizzaost	5 kg
3076	Ryfylkegomme	300 g	1545	TINE Mozzarella 16%	5 kg
3078	Namdalsgomme (Trine Aardal)		1546	TINE Mozzarella 16% PP	< 6 hg
3081	Sunnmørssøst	300 g	1548	TINE Mozzarella 23%	5 kg
3088	Sunnmørssøst spann	2,5 kg	1553	Eks. Mager Norvegia 1,7%	10 kg
3093	Dravle spann	10 l	1556	TINE Mozzar. 16% (Bison)	10 kg
3094	Dravle spann	5 l	1558	Revet Norvegia/Mozz.	2,5 kg
3095	Dravle spann	2 l	1607	Jarlsb. sk.fri rund 27%	10 kg
3096	Dravle spann	1 l	1617	Nøkkel 27% skorpefri	5 kg
3100	Mølsgomme	300 g	1633	Revet Jarlsb. pølseo.	200 kg
7364	Lettere Nøkkel skorpe	10 kg	1685	TINE Edamer 27%	850 g
14823	Norvegia 27% sk.f øko	8x1 kg	1694	TINE EDAMER RASTOFF D	
14824	Norvegia 27% sk.f Øko	8x1 kg	1704	Jarlsberg 27% skorpe Rastoff B	
17233	Jarlsberg 27% sk.f PP	16x < 6 hg	1707	Jarlsberg 27% skorpe	10 kg
5B			1713	Jarlsberg 27% sk. PP	< 6 hg
1408	Eks.Vellag. Norvegia 27%	10 kg	1716	Jarlsberg 27% skorpe Rastoff C	
1418	Norvegia sk.fri	1000 g	1719	Jarlsberg 27% skorpefri	10 kg
1429	Ternet Norvegia 5x5x7,5mm	5 kg	1722	Jarlsberg 27% skorpefri	5 kg
1430	TINE Pizzaost	300 g	1724	Jarlsberg 27% storskive	550 g
1432	TINE Gratineringsost	300 g	1733	Jarlsberg 27% sk.fri Rastoff C	
1435	Revet Norv./Jarlsb./Che	5 kg	1735	Jarlsberg 27% sk.fri Rastoff E	
1460	Norvegia 27% sk.fri	500 g	1736	Cheddar 10 kg spesial	
1468	Norvegia 27% sk.fri Rastoff B		1747	Jarlsberg 27% sk.fri Rastoff B	
1470	Norvegia 27% sk.fri Rastoff E		1749	JARLSB.27% AVSKJÆR RASTOFF B	
1472	Norvegia 27% Rastoff E	20 kg	1754	Jarlsb.27% skorpe høvlet	10 kg

1763	Jarlsberg 27% skorpefri	20 kg	1572	Jarlsb.27% rdl. (Ca)	5 kg
1771	Jarlsberg 13% sk.fri Rastoff B		1573	Jarlsb.27% rdl. (Gb)	5 kg
1772	Jarlsb. 13% lite (Us)	1x5 kg	1574	Jarlsb.27% rdl (Se)	5 kg
1773	Jarlsberg 13% sk.fri Rastoff C		1575	Jarlsb.27% rdl (Us)	1x10 kg
1793	TINE Cheddar 32% sk.fri	5 kg	1576	Jarlsb.27% smoke (Gb)	2,5 kg
1797	TINE Cheddar 32% (Bison)	10 kg	1578	Jarlsb.27% grind (Us)	1x10 kg
1810	TINE Saint Paulin 28%	1,5 kg	1579	Jarlsb.27% wheel (Ja)	1x10 kg
1831	TINE Graddost 38% Rastoff E		1580	Jarlsb.27% wheel (Ca)	1x10 kg
1915	Ridder 38% vakumpakket	1,7 kg	1589	Jarlsb.27% wheel (De)	1x10 kg
1917	Ridder 38% foliepakket	1,7 kg	1590	Jarlsb.27% wheel (Gb)	1x10 kg
1942	TINE Edamer 27% Rastoff E		1592	Jarlsb.27% wheel (Se)	1x10 kg
1943	Jarlsberg 27% skorpe Rastoff E		1594	Jarlsb.27% wheel (Dk)	1x10 kg
1949	NORSK SVEITSER RASTOFF E		1596	Jarlsb. 16% lite (Au)	1x5 kg
1950	Norvegia 27% avskj. Rastoff B		1597	Jarlsb.27% wedge (Au)	12x250 g
1951	Lett. Norvegia avskj. Rastoff B		1598	Jarlsb. 16% grind (Us)	1x5 kg
1953	Jarlsberg 27% Rastoff B	20 kg	1602	Jarlsb.27% smoke (Ca)	2,5 kg
1955	20 kg Jarlsberg Rastoff C		1603	Jarlsb.27% slices (Ca)	600 g
1969	Mozz./Norv. revet i pose	5 kg	1604	Jarlsb. 16% sli (Ca)	120 g
1985	Norvegia 27% strøost	5 kg	1606	Jarlsb. 16% grind (Us)	1x10 kg
1988	Cheddar/Mozz. strøost	5 kg	1617	Nøkkel 27% skorpefri	5 kg
1994	Revet Norvegia	200 kg	1618	Jarlsb.27% rdl (Au)	5 kg
2003	TINE Normanna 28%	3 kg	1636	Nøkkel 27% Rastoff	
2022	TINE Norzola 35%	3 kg	1685	TINE Edamer 27%	850 g
2064	TINE Brie 33%	2 kg	1698	Jarlsb.27% wheel (Us)	1x10 kg
2100	TINE Royal Blue 44%	900 g	1700	Jarlsb. 16% lite (Ca)	1x5 kg
2180	TINE Gamalost 0,5%	1,7 kg	1701	Lett. Jarlsberg i skiver	150 g
2183	TINE Gamalost 0,5%	380 g	1707	Jarlsberg 27% skorpe	10 kg
2199	TINE Gamalost 0,5% Rastoff		1712	Jarlsb.27% pp (Dk)	500 g
2203	Pultostmasse Gjæret	35 kg	1713	Jarlsberg 27% sk. PP	< 6 hg
2206	TINE Pultost 1% spann	5 kg	1714	Jarlsb.27% pp (Se)	500 g
2208	Pultostmasse Ugjæret	35 kg	1719	Jarlsberg 27% skorpefri	10 kg
3092	Dravle løsmal		1722	Jarlsberg 27% skorpefri	5 kg
5C			1724	Jarlsberg 27% storskive	550 g
1446	Norv.27% rdl. (Au)	5 kg	1725	Vell. Jarlsb. 27% skorpe	10 kg
1451	Norv.27% rdl (Ca)	5 kg	1726	Jarlsb. 27% sk. vell. PP	< 6 hg
1460	Norvegia 27% sk.fri	500 g	1727	Jarlsberg 27% kuv.	100x2x15 g
1500	LITAGO bittelitt	5x20 g	1729	Jarlsb.27% slices (Au)	600 g
1561	Jarlsb.27% slices	120 g	1730	Jarlsb.27% slices(De)	150 g
1565	Jarlsb.27% slices (Au)	150 g	1738	Jarlsb.27% slices SVE.	150 g
1566	Jarlsb.27% pp (De)	400 g	1740	Vellagret Jarlsb Tyskland	10kg
1567	Jarlsb.27% pp (Au)	500 g	1742	Jarlsb. 27% wedge (Ca)	< 500 g
1568	Jarlsb.27% pp (Au)	250 g	1755	Jarlsb.27% pp (Ca)	500 g
1570	Jarlsb.27% rdl (Us)	5 kg	1756	Jarlsberg røkt skivet	150 g

1757	Vellagret Jarlsberg < 600 g (Se)		3740	Fløteblanding til iskrem	
1759	Jarlsb.27% slices(Gb)	150 g	3741	Fløteblanding variant 1	
1762	Jarlsb.27% wheel (Ca)	5 kg	3775	Yoghurtpulver	25 kg
1766	Jarlsb.27% slices(Gb)	600 g	3779	Helmelkpulver 35%	550 kg
1772	Jarlsb. 13% lite (Us)	1x5 kg	3780	Helmelkpulver 35%	25 kg
1774	Jarlsb. 13% lite (Us)	1x10 kg	3781	Fløtepulver 55%	25 kg
1778	Jarlsb.27% wedge (Ca)	250 g	3782	Fløtepulver 42%	25 kg
1780	Jarlsb.27% wheel (Au)	1x10 kg	3800	Melkepulver 20%	25 kg
1781	Jarlsb.27% slices(Ca)	300 g	3801	Melkepulver 20%	750 kg
1782	Jarlsb. 13% grind. (Us)	10 kg	3811	Sk.melkpulver agglomerat	25 kg
1783	Jarlsb. 13% grinder (Us)	5 kg	3812	Sk.melkpulver agglom.	750 kg
1785	Jarlsb. 16% sli (Au)	150 g	3816	Skummetmelkpulver	16 kg
1786	TINE Graddost 38%	380 g	3817	Skummetmelkpulver	14 kg
1787	Graddost 38% (Jp)	380 g	3819	Sk.melkpulver høyvarmet	25 kg
1789	Lettere Jarlsberg i skiver (Se)		3838	Økologisk sk.melkpulver	25 kg
1905	Ridder Classic 38% (De)	1,7 kg	3847	CME-med omega 3	900 g
1907	Ridder 38% wheel (De)	1,7 kg	3860	F41-SPECIAL SEKK	25 KG
1908	Ridder 38% wheel (Ca)	1,7 kg	3870	AFI-Nutrin nøytral	500 g
1909	Ridder 38% wheel (Us)	1,7 kg	3871	AFI-Nutrin kakao	500 g
1910	Ridder 38% wheel (Au)	1,7 kg	3873	10 KG NATRIUMKASEINAT	
1911	Ridder 38% wheel (Jp)	1,7 kg	3875	25 KG Løpekasein ku finsiktet	
1914	Ridder 38%	130 g	3879	200 KG NATRIUMKASEINAT	
1915	Ridder 38% vakumpakket	1,7 kg	3882	25 KG Løpekasein ku grovsiktet	
1917	Ridder 38% foliepakket	1,7 kg	3890	15 KG NATRIUMKASEINAT	
1918	Ridder 38%	2,2 kg	3898	25 KG Løpekasein grovsiktet	
1923	Hertig 38% wheel (Se)	1,7 kg	3899	25 KG Løpekasein finsiktet	
1924	Ridder 38% PP st.vekt	285 g	38192	Sk.melkpulver høyvarmet	600 kg
1927	Ridder 38% wheel (Gb)	1,7 kg	7A		
1947	Jarlsberg 27% sk.fri STD	500 g	1838	Balsfjord lagret	300 g
1977	Jarlsberg 27%	250 g	1839	TINE Kvitgeitost	300 g
1986	Jarlsberg 27% (Au)	250 g	2059	Dovreost Snøhetta	150 g
1996	Jarlsb.27% big slices(Ca)	550 g	2062	Dovreost Snøhetta	2 kg
1998	Jarlsberg Tyskland	5 kg	2350	Snøfrisk	125 g
2003	TINE Normanna 28%	3 kg	2355	Snøfrisk	250 g
2022	TINE Norzola 35%	3 kg	2356	Snøfrisk kuvert	96x20 g
2023	TINE Norzola	170 g	2362	Snøfrisk spann	1 kg
2180	TINE Gamalost 0,5%	1,7 kg	2363	Snøfrisk	4 kg
2192	TINE Gamalost smørbar	150 g	2370	Snøfrisk Einerbær	125 g
2196	TINE Gamalost 0,5% eske	125 g	2376	Snøfrisk Dill	125 g
20031	TINE Normanna 28% (Jp)	4x3 kg	2377	Snøfrisk Dill kuvert	96x20 g
6B			2378	Snøfrisk Skogsopp	125 g
3734	Sukret kond. melk 8%	tank	2381	Norsk Chevre Naturell	190 g
3739	Sukret kond. melk mager	tank	2382	Norsk Chevre Kvitmugg	190 g

2808	TINE Ekte Geitost 27%	1/2 kg	545	TINE Lettrømme beger	3 dl
2810	TINE Ekte Geitost rund	750 g	546	TINE Lettrømme beger	5 dl
2837	TINE Ekte Geitost Stølst.	750 g	547	TINE Yoghurt Man/Lichi	4x125 g
3504	TINE Geitmelk	1/4 l	550	TINE Yoghurt Pæ/Epl/ka	4x125 g
7B					
2825	TINE Ekte Geitost 27% løsvekt		553	Kremet Yoghurt Kirsebær	100 g
2827	TINE Ekte Geitost 27%	18 kg	554	Kremet Yoghurt Pære	100 g
3950	Helmelkpulver geit	25 kg	555	Kremet Yoghurt Vanilje	100 g
7C					
2350	Snøfrisk	125 g	558	TINE Yogh. Jubileum Kiwi	135 g
2351	Snøfrisk (De) M299	125 g	559	TINE Yogh. Jub Bringe bær	135 g
2353	Snøfrisk (Us)	125 g	560	TINE Yogh. Jub. Aprikos	135 g
2361	Snøfrisk (Ca)	125 g	692	Piano Duo Van./Bj.bær	125 ml
2365	Snøfrisk nat. (De) M299	1 kg	693	Piano Duo Van./Karamell	125 ml
2376	Snøfrisk Dill	125 g	697	Piano Duo Sjok./Nøtter	125 ml
2832	Ekte Geitost Exp	1/2 kg	698	Piano Duo Nøtt/Sj.crisp	125 ml
2833	Ekte Geitost (Se)	1/2 kg	821	Yoplait Yog.Van/Bj.bær	4x125 g
B1					
133	TINE Melkeringe	175 ml	825	LITAGO Blabæryoghurt	125 ml
142	TINE Rømmekolle beger	175 ml	827	LITAGO Jordbæryoghurt	125 ml
304	TINE Kremfløte bag in box	10 l	828	LITAGO Jordbæryoghurt	4x125 g
305	TINE Kremfløte 38%	1 l	829	LITAGO Bringe bæryoghurt	125 ml
308	TINE Kremfløte 38%	1/3 l	830	LITAGO Bringe bæryogh.	4x125 g
310	TINE Kremfløte 38%	7,5 dl	831	LITAGO Bananyoghurt	125 ml
312	TINE Kremfløte 38% cont.	1/3 l	832	LITAGO Bananyoghurt	4x125 g
354	TINE Matkrem 20%	1 l	844	LITAGO Ana/Fers m/van.	4x125 g
360	TINE Matfløte 22%	1/3 l	845	LITAGO Eple/Pæreyogh.	4x125 g
361	TINE Matfløte 22%	1 l	846	LITAGO Blab/Jordb./Epl	4x125 g
362	TINE Kaffefløte 10%	1/3 l	863	Yoplait Yog.Van/Jordb.	4x125 g
446	TINE Creme Fra che spann	5 l	881	Yoplait Yog Van Epl/Pæ	4x125 g
447	TINE Seterrømme spann	5 l	3756	TINE Kaffefløte 10%	100x10 ml
449	TINE Seterrømme spann	2 l	3758	TINE Kaffemelk 5%	100x10 ml
451	TINE Creme Fra che spann	2 l	3760	TINE Kaffemelk 5%	500x10 ml
458	Brimi Rømme	250 ml	3762	TINE Kaffefløte 10%	20x10 ml
462	TINE Lettrømme økologisk	3 dl	B2		
471	Tzatziki Rømmedressing	2 l	1005	TineSmør-ekte meieri	432x500 g
472	TINE Rømmedressing Hvitløk	2 l	1018	TineSmør-ekte meierism.	1/2 kg
485	TINE Seterrømme beger	3 dl	1031	TineSmør-ekte meierism.	1/4 kg
486	TINE Seterrømme beger	5 dl	1045	TineSmør-ekte meierismør	25 kg
492	TINE Creme Fra che	300 ml	1063	TineSmør-ekte meierismør	300 g
508	TINE Lettrømme spann	5 l	1076	TineSmør-ekte meieri	200x12 g
511	TINE Lettrømme spann	2 l	1082	Mykere TineSmør	250 g
544	TINE Lettrømme	4x115 ml	1311	Kviteseidsmør	450 g
			1314	Kviteseidsmør	10 kg
			1104	Setesdalssmør ekst.salt.	10 kg
			1105	Setesdalssmør eks. salt	450 g

1109	TineSmør-setersmør	1/2 kg	2903	TINE Fløtemysost	560 g
1118	TineSmør-setersmør	300 g	2904	TINE Fløtemysost	1 kg
1170	TineSmør usaltet syrnet	1/4 kg	2906	TINE Fløtemysost	1/2 kg
1126	Brimi lett salta smør	250 g	2907	Krydret Brunost	1/2 kg
1235	TineSmør-gourmetsmør	1/2 kg	2908	TINE Fløtemysost	3,2 kg
1350	Bremykt	400 g	2909	TINE Fløtemysost	360x1/2 kg
1351	Bremykt	250 g	2910	TINE Fløtemys. Innherr.	1/2 kg
B3					
1018	TineSmør-ekte meierism.	1/2 kg	2919	Litago Brunost i skiver	130 g
1031	TineSmør-ekte meierism.	1/4 kg	2922	TINE Fløtemysost	3,2 kg
1045	TineSmør-ekte meierismør	25 kg	2936	TINE Lett. Fløtemysost	1/2 kg
1063	TineSmør-ekte meierismør	300 g	2961	TINE Mager Mysost	1/2 kg
1100	TineSmør-setersmør	10 kg	2976	Surost	1/2 kg
1109	TineSmør-setersmør	1/2 kg	2979	Bestemør-Ost	1/2 kg
1118	TineSmør-setersmør	300 g	3000	TINE Prim m/Vaniljesmak	300 g
1153	TineSmør usaltet syrnet	25 kg	3008	TINE Prim spann	7 kg
1170	TineSmør usaltet syrnet	1/4 kg	3018	TINE Prim	300 g
1200	TineSmør usalt. usyrnet	25 kg	3021	TINE Prim	100x20 g
1328	Butter Concentrate	25 kg	3033	TINE Magerprim	300 g
1340	Farm Ghee	2 l	3057	LITAGO Prim	250 g
1346	Klaret smør	4 l	B5		
1348	Smørølje tank		2811	Brunostkonsentrat	
B4					
2801	TINE Gudbrandsdalsost	2,5 kg	2847	TINE Gudbrandsdalsost	3,2 kg
2815	TINE Gudbr.dalsost Hot.	560 g	2848	TINE Gudbrandsdalsost G35	4 kg
2847	TINE Gudbrandsdalsost	3,2 kg	2908	TINE Fløtemysost	3,2 kg
2848	TINE Gudbrandsdalsost G	35 4 kg	3008	TINE Prim spann	7 kg
2849	TINE Gudbrandsdalsost	3,2 kg	3054	TINE Karamellprim Løsv.	60 kg
2850	TINE Gudbrandsdalsost G35	1 kg			
2851	TINE Gudbrandsdals.	360x1/2 kg			
2852	TINE Gudbr.ost Formost	750 g			
2854	TINE Gudbrandsdalsost	1/2 kg			
2855	TINE Gudbrandsdalsost	1/4 kg			
2861	TINE Gudbr.ost Misvær	1/2 kg			
2863	TINE Gudbr.ost Heidal	1 kg			
2866	TINE Gudbr.ost kuvert	200x15 g			
2869	TINE Gudbr.ost i skiver	130 g			
2871	TINE Gudbrandsdalsost	240x1 kg			
2881	TINE Gudbr.ost	1 kg			
2889	TINE Lettere Gudbr.ost	1/2 kg			
2890	TINE Lettere Gudbr.ost	1 kg			
2900	TINE Fløtemysost	240x1 kg			
901	TINE Fløtemysost skiver	130 g			

